

Šlechtična, která vyučovala náboženství

Polyxena Czerninová

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

10/ 2018 / ročník XXVIII / 29 Kč

9 Česká šlechta a republika

12 Jak je to s financováním církve

13 Katolická církev v éře první republiky

22 Historik se zednickou lžící v ruce

Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Šlechtična, která vyučovala náboženství
Polyxena Czernínová
- 9 **100 let od vzniku ČSR**
Tradice zavazuje
- 12 Jak je to s financováním církve
- 13 Katolická církev v éře první republiky
- 15 **pozvánky**
Diecézní formace manželů
Diecézní centrum pro seniory
- 16 **poutní místa diecéze**
Poutní místo na úpatí Jestřebích hor
- 20 **Duchovní služba**
Radosti a starosti vojáků jsou i mými radostmi a starostmi
- 22 **osobnost**
Historik s nadšením v srdci a zednickou lžící v ruce
- 27 **IKD – informace**
Královéhradecké diecéze
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává: Biskupství královéhradecké, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce: Tiskové oddělení, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 422, e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o., Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, variabilní symbol 551, specifický symbol je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Karel Čapek s TGM

Karel Čapek: Modlitba za pravdu

Ve světle blížících se komunálních voleb, a nejen jich, je text Karla Čapka, tentokrát jako úvodník Adalbertu, více než aktuální a výmluvný...

Bože, který jsi stvořil národy a všem jsi vdechl touhu žít ve cti, zbav dnešní svět toho nejhoršího: lži. Lži, která podpírá a připravuje násilí a učí lidi nenávidět se navzájem. Lži, která otravuje národy a vykopává mezi lidmi propasti, jež snad ani desítky let nevyrovnej.

Bože, jak bude vypadat, jak se bude vyvíjet Evropa obluzená tolika nenávisťnými lžemi! Jak bude možné soužití mezi lidmi a národy, je-li mezi ně vrženo tolik urážek, tolik opovržení a vzteků!

Copak si snad někdo představuje, že tento stav ducha má a může trvat bez konce? Copak si věčně má soused ošklivět souseda a čekat jen na příležitost, aby mu zasadil mstivou a úkladnou ránu?

I po válce si mohou národy podat ruce; mohou si sebe rytířsky vážit a navázat vztahy důvěry. Ale na bojišti lži nebude navěky důvěry ani cti; každá lež zajde, ale zůstane po ní nenávisť a opovržení; tělo se zahojí dřív než duše.

Bože, jak hrozně je zraňována duše tohoto národa, jak tohle se má jednou zahojit nebo odpustit! Copak se toho nezhrózi národové, jaký nenávisťný, navěky zlý a nepřátelský svět se takto bude? Nemá snad nikdy být mír nebo aspoň oddech v křečovitém smrtelném nenávidění?

Bože, vrať světu pravdu! Bude to víc než smlouva míru, bude to cennější než každé spojenectví. Nikdo, žádný národ, žádný stát si nebudiž jist, pokud mohou být lidské vztahy kdykoliv korumpovány nástroji lži. Nebude jistoty, nebude smluv, nebude ničeho platného a bezpečného, pokud vědomí kteréhokoliv národa bude zkřivováno záměrnou lží. Za každou lži jde úklad a násilí; každá lež je útok na bezpečí světa. Nikdo nebude žít v míru ani za nejsilnější hradbou oceli a betonu; okřídlená lež se vysměje všem vašim pevnostem. Zbavit svět lži je víc než odzbrojení. Jaké to bylo divné jasnozření, když náš Masaryk vepsal do našeho státního znaku slova „Pravda vítězí“. Jako by tušil, že jednou lež podnikne generální útok na náš stát a národ, a už předemrazil heslo pro toto utkání. S tím heslem můžeme jít do boje; ale jenom s tím heslem může jít celý svět do míru. Neboť jenom bez lži se mohou lidé a národy dorozumět, ať mluví jazykem kterýmkoliv.

Bože, vrať světu pravdu!

Karel Čapek, Lidové noviny, 25. 9. 1938)

Víra byla součástí naší výchovy

Elegantní a charismatickou obyvatelku dymokurského zámku není možné kdekoliv přehlédnout. Ačkoliv byly po vzniku Československa v roce 1918 šlechtické tituly zrušeny, nelze jen tak aristokratický původ vymazat z lidských tváří, pohybu a konání těch, kterým po staletí rodinné geny předurčovaly nevšední život. Příběh **hraběnky Polyxeny Czernínové** je vlastně pohádkovým příběhem Popelky. Jenže naruby!

77 Narodila jste se jako opravdová princezna do knížecí rodiny.

Ano, ale to už byla jiná doba, byla válka. Nikdo mně to, že jsem pravá princezna, nezdůrazňoval a já sama ani nevím, kdy jsem se tuto skutečnost dozvěděla. Ostatně v roce 1918 byly šlechtické tituly zrušeny. Žili jsme na zámku, kde žil dědeček, babička zemřela, když mně byly necelé dva roky. Můj tatínek byl z dvanácti dětí. V zámku žilo hodně lidí, protože pouze dvě moje tety byly již vdané. Naše rodina dostala k obývání několik pokojů s kuchyní a jídelnou v přízemí zámku. Můj tatínek byl zemědělský inženýr a měl na starosti správu statku, který patřil k zámku. Deně chodil do dvora a sám fyzicky pracoval třeba při sklizni obilí, kdy podával snopy do mlátičky. Zpočátku jsme měli ještě kuchařku, která pro celou rodinu vařila. Později už vařila pro všechny maminka. Vedli jsme docela normální život. Žádnou romantiku jsem na zámku jako malé děvče neprožívala. Pokud si současné holčičky hrají na princezny, tak to jsou inspirované pohádkami. Byli jsme vychovávaní naprosto civilně, vedení k práci.

77 Ani vám nebyla vštěpována příslušnost k aristokracii?

Byla válka, po které nastala doba komunismu. My děti jsme věděli, k jaké rodině patříme, to přišlo tak nějak přirozeně.

Občas v základní škole v Křimicích zazněly nepříjemné narážky typu, jak je dobře, že ti Lobkowiczové už nic nemají. Jeden kluk tenkrát prohlásil, že bychom určitě měli zlaté záchody a oni že mají jen zlaté kliky. Nevěděl tehdy, že mají doma kliky mosazné. Humorná vzpomínka.

77 Zámek jsme restituovali, byl však v hrozném stavu, prakticky neobyvatelný, sloužil jako sklady Ministerstva vnitra, podlahy byly rozbité, jezdilo se po nich s ještěrkou.

Jako děti jsme byly vyloženě vedené k tomu, abychom necítily žádnou zášť vůči společnosti, která nám vzala rodinné majetky. Ze zámku jsme byli vystěhováni do bývalého pivovaru v Křimicích. Pro nás děti bylo vlastně stěhování ze zámku určitým dobrodružstvím. Najednou se dávaly do oken závěsy, aby nebylo dovnitř vidět. Do té doby jsme na zámku měli okenice, které se zavíraly. A tak se nám závěsy líbily. Rodiče nás nevedli k tomu, abychom situaci viděli jako tragédii. Že musíme ze

zámku, jsem se dozvěděla v den mých desátých narozenin. Mám to ještě dost živě před očima. S dědečkem, který byl v té době už stár a vdovcem, jsme občas vyšly jako děti na procházku, aby nechodil sám. A lidé ve vsi se ptávali, co rodinné situaci říká starý pán. Komentoval to, že se přece z toho nemůže stavět na hlavu.

77 Zmínila jste válku. Co se vám z té doby vybavuje?

Především to, jak jsme chodili při bombardování Plzně do zámeckého sklepení, které sloužilo i pro obyvatelstvo Křimic jako kryt. Ze zámecké věže pak vždy bývalý dědečkův šofér zjišťoval, jestli už je po náletu. Během války byla na dědečkův statek uvalena nucená správa. Tatínek proto pracoval jako úředník v hospodářském družstvu v Plzni. Vybavuji si situace plné strachu o tatínka vždy při ohlášení náletů. Tatínek jezdil do Plzně na kole a někdy se dlouho nevracel. Stávalo se totiž, že se zdržel, protože pomáhal lidem v právě vybombardovaných domech.

A konec války mám taky v živé paměti. Rodiče šli někam s ostatními slavit osvobození. Mezi tím k nám do zámku přišli američtí vojáci, a protože si mysleli, že dědeček spolupracoval s nacisty, tak nás všechny zavřeli do kuchyně. V noci nás ale propustili, když zjistili, že to nebyla pravda. Mezi tím stihli v zámeckém

(Zámek Dymokury – v roce 1989 prakticky neobyvatelný, sloužil jako skladiště ministerstva vnitra; dnes opět slouží rodině

(Zámek Dymokury, nádvoří

sklepě vypít víno. Druhý den se jejich kapitán přišel za nedorozumění omluvit.

77 Byly jste už jako děti vedeny křesťansky?

Z průjezdu zámku byl vchod do kaple, kam měli přístup i lidé ze vsi. Maminka nás tam vodila a malý bratr František (současný ostravsko-opavský biskup, pozn. redakce) tam už tenkrát vždycky utíkal k oltáři a my měli obavy, aby něco neprovedl. Naše rodina byla vždy hluboce věřící. Neexistovalo, aby se v neděli nešlo do kostela, včetně již starého dědečka. Omluvou byla pouze nemoc. Formoval nás příklad rodičů. Večer jsme se my děti vždy modlily, klečely u postele, maminka se s námi modlila pravidelně. Víru jsme měly přirozenou, samozřejmou, nebylo třeba žádného nucení. Naše teta Gabriela byla reholnicí – sestrou Beatou.

77 Aristokratická rodina, která ještě navíc chodila do kostela. Nebylo to pro tehdejší režim už moc?

I kdyby to bylo přitěžující, stejně bychom do kostela chodili dál. Víra byla součástí naší výchovy. Všichni jsme absolvovali výuku náboženství. A stejné to pak bylo i s mými dětmi, které začaly chodit do školy v Nejdku v Krušných horách. Tenkrát tehdejší arcibiskup František Tomášek vyzval věřící, aby hlásili svoje děti na

náboženství. A tak věřící rodiny děti přihlásily. Jenže ředitel školy nelenil, obešel je všechny, řekl jim, že jejich starší děti se nedostanou na žádnou školu. A jedna matka spolužáka našeho Honzy se tenkrát ředitele zeptala, co jako Czernínovy děti. A ředitel odpověděl, že u nás to nemá cenu, s námi, že se nedá nic dělat... To mě tenkrát úžasně potěšilo.

77 Co jste v náboženské výchově vašich dětí považovala za to nejdůležitější, co jim musíte předat?

Každopádně, aby dodržovaly Desatero, aby byly připravené ke svátostem.

(Vnoučata s dědečkem hrabětem Klementem Kerssenbrockem (1883–1960) Polyxena nahoře druhá zleva.

A chtěli jsme s manželem, aby si, pokud to půjde, našly věřící partnery, nebo aby alespoň později jejich partneři k víře došli. A to se nám podařilo. Myslím, že dnes jsou za to vděční všichni. Dál chodí do kostela a vedou k tomu i svoje děti.

77 Když v roce 1989 komunisté předali moc ve státě, jak jste situaci vnímali vy? Napadlo vás, že se budete moci vrátit na svá rodinná sídla?

Manžel byl nadšený, byl optimista. Požádal o restituci a začal hospodařit v zemědělství. Zámek jsme restituovali, byl však v hrozném stavu, prakticky neobyvatelný, sloužil jako sklady Ministerstva vnitra, podlahy byly rozbité, jezdilo se po nich s ještěrkou. Nemysleli jsme si, že do zámku půjdeme bydlet, na opravu nebyly peníze, protože nejdříve jsme museli zainvestovat do obnovy hospodářství. Nabídlí jsme proto prostory zámku muzeím a galeriím jako depositáře. Zájem však nebyl žádný, pouze Museum Klementa Gottwalda by si tu bylo rádo uschovalo sochy Klementa Gottwalda.

77 To zní až neuvěřitelně. Z jejich strany snad až drzost...

Také jsme to zamítli. Později přišli synové s rodinami, bylo zapotřebí prostory k bydlení, rozhodli jsme se tedy nakonec zámek po částech opravit a znovu obydlet. Dnes je zámek již celý obyvatelný.

(Sourozenci Lobkowiczovi, zleva Polyxena Czerninová, politik Jaroslav, Marie Sternberková, biskup František a tepelský opat Zdeněk.

(Polyxena Czerninová s manželem Theobaldem (Děpoldem).

77 Vraťme se ale ještě v čase zpět, do doby, která vám neumožnila vystudovat obory, které jste si vybrala. Tedy, osobní persekuce.

Naši rodiče velmi dbali na to, abychom se ve škole dobře učili, protože to mohl být jediný důvod, jak bojovat o případné budoucí studium na gymnáziu. To se povedlo. Po maturitě jsem nejdříve chtěla studovat němčinu. Měla jsem skvělou paní učitelku, díky ní jsem se dobře jazyk naučila. Jenže ředitel mně oznámil, že pro můj původ nepůjde, abych studovala pedagogiku. Doporučil mně však medicínu a já jsem se k tomu upnula a přeorientovala se. Jenže ani k přijímacím zkouškám mě nakonec nedoporučili. Udělala jsem si tedy alespoň dvanáctiměsíční zdravotnickou nástavbu, znovu jsem odmaturovala a nastoupila do plzeňské nemocnice na internu k prof. Bobkovi. Pracovala jsem tam tři roky, než jsem se vdala. Tehdy mně bylo dvacet let.

77 Jaký byl začátek manželství dvou aristokratů, jejichž životy byly komunisty tak ovlivněny?

Manžel Děpold pracoval u Staveb silnic a železnic. Sám nesměl ani maturitu na Gymnázium v Bohosudově dodělat. Živil se tedy zedničinou a po vojně jako řidič nákladních aut stavebních strojů. Chtěl však od firmy odejít a žít v Plzni. Aby o něho nepřišli, dostali jsme byt v Bílině

u Teplic. Panelákový, dvojpokojový byt. To bylo úžasné. Protože kdo tehdy v roce 1961 měl takový byt? Na byty se čekalo mnoho let. Vzduch v kraji byl však strašný, nasáklý fenolem, Most byl nedaleko. To už jsme měli Tomáše a já často nemohla se synem ani ven. Proto jsme se po třech letech přestěhovali do Chodova u Karlových Varů.

77 Žijeme životy obyčejných lidí, jen někteří bydlíme ve velkých domech a hospodaříme na polích a v lesích, které nám byly navraceny.

77 A přišel srpen 1968. Jak jste okupaci ruskými vojsky prožívali?

Byli jsme zrovna poprvé u manželových rodičů v Rakousku. Všichni nám říkali, abychom tam zůstali. Bylo to těžké rozhodování. Pokud je člověk doma, tak si nikdy neuvědomí, co je opravdový stesk po domově. Já jsem měla špatné pocity i z toho, že bychom nechali v Čechách lidi, kteří nám v našich těžkých dobách pomohli. Ano, žilo se za hranicemi zcela jinak, bylo tam vše, i jahody v zimě. Ale najednou jsme vnímali, že to není ono, že

tam nejsme doma. Dokonce jsme ve Švýcarsku dostali v Curychu i byt, ale nakonec jsme se stejně rozhodli vrátit zpět. Paradoxně nás, i přesto, že jsme byli v zahraničí legálně, následně vyslyšeli a obviňovali, že jsme chtěli dělat nějakou protistátní činnost. Manžela pak nechtěli pouštět za nemocnými rodiči do Rakouska. V roce 1975, dva dny před mým porodem dcery Gabriely, jsem šla vyřídit papíry k vycestování manžela do Rakouska. A ten úředník na mě spustil: „*Jak to, že jste zase těhotná!*“. A já mu na to odpověděla, jestli neví nic o plánu zvednutí populace národa. Dva roky před tím mně musel zapsat do pasu čtvrté dítě. Tak se mu to nelíbilo a byl takhle protivný. Vnitřně mě to tenkrát hodně rozčílilo. A tak se za dva dny po tom dcerka narodila. Ale svůj čas už měla.

77 Pochopil váš syn Tomáš po těch letech tehdejší rozhodnutí vrátit se ze Švýcarska zpět? Zpočátku vám to prý vyčítal?

On jezdil do Rakouska za dědečkem a viděl, co všechno je tam možné, že se může podnikat, že mladí lidé jezdí k moři. Dnes už to chápe. Za manželku si vzal Rakušanku, historičku, která za ním odjela do Čech a která dnes už umí výborně česky.

77 Po revoluci jste absolvovala v Hradci Králové katechetický kurs a sama začala učit ve škole náboženství. Co vás k tomu vedlo?

Už v Rudné jsem dětem našich kamarádů občas něco vysvětlovala a o Bohu a víře povídala. Nabídla jsem se k učení náboženství v Dymokurech po smrti pátera Júzy z Činěvse. Katechetický kurs v Hradci Králové jsem v roce 1995 absolvovala proto, abych i sama nabyla více znalostí. Víru jsem měla od dětství, nikdy jsem nazapochybovala. Díky kurzu jsem se více zorientovala hlavně ve Starém zákonu. Když pak byla vnoučata, povídala jsem si s nimi o náboženském životě, dokonce jsem měla některé z nich i ve škole při výuce.

?? Když stát zákonem zrušil šlechtický stav, zbyly do dnešních dnů jen rodiny, jejichž původ je aristokratický. Setkávají se tyto rodiny dnes při nějakých příležitostech, jako tomu bývalo ještě před sto lety?

Setkáváme se především na pohřbech a svatbách. Vždyť jsme vlastně téměř všichni příbuzní. Občas se nějaké setkání mimo tyto události uskuteční, ale nikdy se na něm nesejdou všichni. Žijeme životy obyčejných lidí, jen někteří bydlíme ve velkých domech a hospodaříme na polích a v lesích, které nám byly navraceny. Naše rodina se nevymyká způsobem života od jiných rodin. Nakonec, na životě v zámku

s velkými místnostmi a vysokými stropy není nic praktického.

?? S rodem Czernínů se tak nějak odnepaměti spojuje slabost pro kávu a čokoládu.

Co se týká kávy, tak to jde opravdu jen spíše o povzbuzovací prostředek. Můj manžel každý den začínal kávou. A myslím, že také ohledně čokolády se spojitost s Czernínů trochu přeceňuje. Myslím, že skoro každý má rád čokoládu, že nějak nevybočujeme. Ale přece jen, taková kvalitní švýcarská...

?? Jste nejstarší osobou ve vaší rodině, zažila jste mnohé. Jste autoritou pro ostatní příslušníky rodiny?

Nejstarší jsem, to je pravda. Ale snažím se do rodin mých dětí nezasahovat. Myslím, že je správné, když si každá rodina žije po způsobu, který jim vyhovuje. Samozřejmě, že kdybych viděla, že se někde děje něco špatného, své bych k tomu řekla. Ale jinak jsem především babička. Snažím se, i když to úplně vždy nejde, abych každému na jeho narozeniny udělala čokoládový dort. Stejně jako ho dělávala nám naše maminka.

?? Podíváte-li se na svůj život zpátky, jste spokojená?

Jsem. Chtěla jsem být učitelkou nebo lékařkou. Stala se ze mě zdravotní sestra. Díky tomu jsem však mohla porodit pět dětí a starat se o nemocné rodiče. Kdybych totiž byla třeba tou lékařkou, jistě bych tolik dětí neměla, protože kariéra by mně to neumožnila.

?? „Popel jsem a popel budu“ – rodové heslo Lobkowiczů. „Ukaž mně své cesty, Pane“ – rodové heslo Czernínů. Zažila jste a zažíváte výmluvnost těchto hesel ve vašem životě, v životě vaší rodiny?

Rodové heslo Lobkowiczů vyjadřuje skromnost a zároveň pomíjivost pozemského života. Uvědomuji si význam těchto slov zvláště na počátku postní doby na Popeleční středu. Prosba a zároveň i heslo Czernínů nás vede k životu podle vůle Boží, k tomu abychom milovali Boha nadevšecko, s pomocí Boží konali dobro, varovali se zlého a dosáhli života věčného. Myslím, že všichni potřebujeme, aby nám Pán ukazoval své cesty.

Pavel J. Sršeň)

(Hraběnka Polyxena Czernínová nosí své jméno po své rodové příbuzné Polyxeně z Lobkovic, rozené z Pernštejna. Ta věnovala r. 1628 klášteru bosých karmelitánů u kostela Panny Marie Vítězné v Praze vzácnou voskovou sošku ze své domoviny – Pražské Jezulátko, které její matka, španělská dáma Marie Maxmiliána Manrique de Lara y Mendoza dostala jako svatební dar od své matky při sňatku do Čech.

(Paní z Dymokur Polyxena Czernínová se dnes věnuje především svým vnoučatům za kterými často cestuje za hranice republiky a užívá si zaslouženého odpočinku. Nezahálí však a je stále aktivní, zajímá ji kultura, sama se angažuje v pěveckém sboru. Aktivně se zajímá o dění v církvi a v náboženském životě je taktéž činná.

Kardinál Dominik Duka se zástupci šlechtických rodů

Tradice zavazuje

Zamyšlení ke vzniku samostatného státu československého

Jedním z prvních právních předpisů, které byly v novém československém státě při jeho vzniku v roce 1918 přijaty, byl zákon č. 61/1918 Sbírkou zákonů a nařízení o zrušení šlechtictví, řádů a titulů. „Revoluční československý národ“ si pospíší s deklarováním, že mladý československý státní útvar se definitivně rozloučil se šlechtickým prvkem společnosti. Pozapomněl, že tento prvek reprezentuje historickou paměť národa a jeho historické tradice. Přitom stojí za zmínku paradox, že jeden z našich prvních zákonů tzv. recepční zákon „o zřízení samostatného státu československého“ nespécifikoval, zda se bude jednat o republiku nebo bude zachováno monarchické zřízení, které bez šlechty jaksi nejde. Mezitím 14. listopadu 1918 pod č. 37 vyhlášená Prozatímní ústava sice výslovně neupravila státní formu, ale z ustanovení pojednávajících o prezidentu jako hlavě státu se dala republikánská forma odvodit. Republiku

však nadále odmítali někteří politici a tato skutečnost se projevila v největším měřítku právě při projednávání uvedeného zákona o zrušení šlechtictví. V české společnosti se tak od začátku začaly rýsovat dva názory na monarchii a šlechtictví vůbec, které v ní přetrvávají ve větší nebo menší míře dosud.

První z nich hovoří o tom, že u nás díky Bílé Hoře došlo k masové emigraci a v jejím důsledku neexistuje skutečná česká národní šlechta. Ten druhý, reprezentovaný mezi dvěma světovými válkami zejména historikem Josefem Pekařem, pohlíží na věc optikou objektivní pravdy, bez emocí nebo zavádějícího „revolučního nadšení“. Bohužel u naší veřejnosti stále přetrvává názor první, i když tu a tam se objeví v médiích obdivné nebo přímo oslavné pořady s tématy monarchie, šlechtických rodů či přímo jejich představitelů.

Na zmiňovaný zákon o zrušení šlechtictví přímo navazuje revolučně laděná 1. pozemková reforma. Na základě zákona č. 215/1919 sb. z. a n. vyvlastnila, formou záboru půdy, velké pozemkové vlastníky. Marxističtí historikové namnoze spojovaly počátky těchto snah s uveřejněním bolševického Dekretu o půdě z roku 1917 v českém tisku. Ve společnosti nového státu, kde dominoval „československý národ“ od samého počátku bylo zdůvodňováno toto opatření jako „odstranění minulých krivd“, které vznikly pobělohorskými konfiskacemi. Argumentovalo se rovněž národnostním útlakem ze strany německého nebo maďarského obyvatelstva.

Není účelem tohoto článku polemizovat s politickými nebo ekonomickými důvody přijetí zmiňovaného legislativního opatření mladého československého státu a jeho společnosti, nebo vypočítávat

kolik ze 4 miliónů hektarů zabrané půdy bylo rozděleno, či kolik zůstalo původním vlastníkům. Pozemková reforma narušila ovšem do značné míry fungování historicky existujících a prosperujících zemědělských hospodářských jednotek. Na zánik doplatili také zaměstnanci, kteří byli sice odškodněni finančně nebo přidělením půdy, přesto však většinou ztratili dosavadní jisté zaměstnání. Reálným sociálním dopadem vyvlastnění se téměř nikdo z tehdejších zákonodárců nezabýval. Zbytkové statky byly přidělovány hlavně zájemcům z řad politiků bez ohledu na stranickou příslušnost. Mezi uspokojenými žadateři nacházíme agrárníky, národní socialisty a světe div se i přesvědčené sociální demokraty. Přes polovinu zbytkových statků získali pak vysocí úředníci bývalých panství, údajně náhradou za to, že vlastně zábořem „ztratili práci“. Ti, kterými bylo přijetí zákona hlavně zdůvodňováno, bezzemci, kovozezemědělci nebo malorolníci, nezískali prakticky nic a byli odkázáni zákonodárcem na zakládání družstev. Jim přidělené zbytkové statky nedokázaly většinou odpovědně hospodařit a dříve či později zkrachovaly. Celou 1. pozemkovou reformu provázely korupční skandály. Podle průběhu privatizace prováděné v nedávné době se zdá, že jde u nás o obvyklý jev. Bohužel jedním z negativních důsledků byla devastace řady do té doby prosperujících hospodářských a obytných objektů bývalých velkostatků a co je horší také

některých tzv. historických sídel. I tato zkušenost se u nás se železnou pravidelností opakovala po „vítězném únoru“ a následně provedené 3. pozemkové reformě v roce 1948. Obecným důsledkem byla pokračující devastace nejen hospodářského, ale i normálního života společnosti českého venkova a postupné vymizení jeho tradic.

V dobovém tisku je 1. pozemková reforma prezentována jako „největší dílo české revoluce“ nebo „dovršení národního obrození“. Josef Pekař se tehdy vyjádřil, že „zákon zašel v převratové horečce příliš daleko“ a jeho podkladem byly „omyly a předsudky“, které nakonec znamenaly bezohledné vyvlastnění šlechtických velkostatků. Jedním z takových omylů byla domněnka, že půda byla „uloupená“ po Bílé Hoře českému národu. Konfiskované statky však tehdy skoupila většinou historická česká katolická šlechta. Teprve konfiskace Valdštejnova ohromného pozemkového dominia spolu s pozemkovým vlastnictvím jeho generálů Kinského a Trčky, po jejich zavraždění v Chebu, přivedla do Čech a na Moravu mnoho cizí šlechty.

Spolu s tím jde ruku v ruce otázka germanizace české šlechtické společnosti. Tady je třeba otevřeně přiznat, že jazyková otázka byla v prostředí české šlechty vždy až na druhém místě. Mezinárodním dohodovým jazykem aristokracie byla francouzština. Vždyť i Marie Terezie si se

svými dětmi korespondovala francouzsky. Francouzština byla jazykem šlechty nakonec i na území dnešního Německa. Je známou skutečností, že pruský král Fridrich II. Veliký měl velkou slabost pro francouzského filozofa a myslitele Voltaira. Ten v dopise, který posílal z Postupimi do Paříže napsal: „Němčina je tu jen pro vojáky a pro koně“. Nedělejme si tedy příliš nějaké jazykové iluze... Přesvědčením naší aristokracie bylo zemské vlastenectví.

Zemské vlastenectví české šlechty stávklo na několika základních duchovních pilířích. Byla to především tradice života staletých šlechtických rodů v zemi, která šla ruku v ruce s věrností vyznávané víře, hledající oporu ve slávě českých národních světců. K tomu přistupovalo dědictví rekovnosti českých vojsk a pýcha na dějinnou velikost Zemí koruny České za Přemysla Otakara II. a Karla IV. Obhajoba státního českého zemského práva a úspěchy českých umělců a učenců ve světě tuto řadu uzavírají. V 19. století, kdy naše země zaznamenaly nárůst národního uvědomění to byla právě práce a zásluhy české a moravské šlechty, která hledala, nacházela cesty a realizovala předpoklady pro rovnoprávnost českého jazyka, ke kulturnímu vzestupu Prahy jako hlavního města a tím i celého soustátí Zemí koruny České. Její zásluhou byly nalezeny argumenty pro „boj“ s vídeňským centralismem, při zachování věrnosti trůnu a oltáři. V publikaci

700 let výročí korunovace Jana Lucemburského, katedrála sv. Víta, Vojtěcha a Václava, Praha, 2011

Vernisáž výstavy „Šlechtická poselství“ 5. 9. 2014 na Pražském Hradě u příležitosti 75. výročí zveřejnění deklarace „Prohlášení české a moravské šlechty v září 1939“

◀ Norbert Václav hrabě Kinský z Vchynic a Tetova (21. 3. 1924 – 9. 3. 2008) v uniformě důstojníka Hradní stráže.

◀ Při přijetí šlechtické delegace 24. 1. 1939 prezident Emil Hácha mj. prohlásil, že „staré rody, které vzešly z našeho národa a zůstaly mu věrné, byly a jsou živým důkazem, že náš národ už před staletími dosáhl vysokého stupně civilizace.“

„Národní muzeum a naše obrození“, autora Josefa Hanuše, kterou vydalo Národní muzeum v roce 1923, jsou uvedeny a také kriticky zhodnoceny zásluhy české šlechty o naše kulturní a národní obrození v 18. a první polovině 19. století. Její přínos, zejména zásluhy členů starých českých rodů Šternberků, Lobkowiczů a Kinských zhodnotil již František Palacký. Ve svém článku „O demokracii“, uveřejněném v roce 1864 píše o současné protiaristokratické taktice, která „nalézá a líčí pravou šlechtu jen v kruzích proletářských a ve výše postavených a zámožných vidí pak samé šibaly“. Palacký ovšem také zdůraznil, že za určité nepochopení si může šlechta sama. Kritizoval např. chtěnou třídní uzavřenost šlechty, „vyhýbající se plaše vstupu mezi lid, nebo s gestem urážlivé jisté velkopanské blahosklonosti občas opatrně sestupující mezi něj“ a samozřejmě jí vytýkal „nenaopravitelné němčení“.

Bohužel v době vzniku samostatného československého státu tento pohled na šlechtu přetrvával a byl umocněn voláním „pryč od Vídně, pryč od Říma“, známého ještě z doby monarchie. Po pravdě je třeba konstatovat, že většina šlechty s kázní sobě vlastní plnila vždy

zákonem stanovená pravidla. Svědčí o tom ostatně její postoj v době zvýšeného ohrožení republiky, kdy staré české šlechtické rody vyjádřily manifestačně podporu Československé republice a jejímu prezidentovi.

Závěrem snad jeden příklad za všechny. Hrabě Norbert Václav Kinský ze Vchynic a Tetova, vlastník barokního skvostu Karlova Koruna. Jmenovaný byl dlouhou dobu, až do svého skonu, otcovským přítelem pisatele těchto řádků. Pozdější Norbert Kinský S.M.O.M., po „sametové revoluci“ druhý kníže velkopřevor Českého velkopřevorství Suverénního řádu rytířů sv. Jana Jeruzalémského na Rhodu a Maltě, byl celým svým životním přesvědčením opravdový český vlastenec. Vždy dojatě ukazoval přátelům obrázek jak v roce 1945 záhy po osvobození stojí v uniformě důstojníka Čsl.armády u hrobu prezidenta TGM v Lánech a vzdává čest. I když po roce 1948 emigroval a žil v Itálii, která se mu stala druhým domovem, bytostně patřil do Čech. Velice si vážil povýšení do hodnosti plukovníka ad honorem Armády ČR. Oslovení „pane hrabě“ odmítal. „Já jsem doktor Kinský“... Byl vynikajícím znalcem české historie, znal mnoho příběhů ze života

šlechty, které vyprávěl s nádechem laskavé ironie. A to ještě nemluvil o své druhé celoživotní lásce – o koních. Jeho vzpomínky by vydaly na knihu a není pochyb o tom, že by se stala bestsellerem. Škoda...

Co říci závěrem? Od vzniku samostatného státu československého, Československé republiky, uplyne záhy 100 let. Uplyne 100 let od doby, která přinesla velké změny jednomu tradičnímu článku naší společnosti. Už sto let nemáme šlechtu. Ale ani po těchto stuletech nemůže být pochyb o tom, že šlechtické rody a šlechta vůbec do Čech a na Moravu patří, že vedle církve byla po staletí nositelem a ochráncem našich národních tradic. Jejich postoje nemůžeme soudit optikou emotivního nacionalismu, který v minulosti napáchal mnoho zla a měl také mnoho obětí. Českou historickou šlechtu je třeba posuzovat, ne soudit, ale hodnotit její přínos optikou zemského vlastenectví, optikou věrnosti české zemské tradici, víře. Jen tak budeme bez předsudků, jen tak budeme i po stuletech spravedliví jako praví křesťané....

Jak je to s financováním církve

Založení biskupství nebo farnosti bývalo podmíněno finančním zajištěním jejich provozu. Například farnost měla mít při zřízení tolik pole, aby se na něm farář uživil (tzv. farní obročí).

Podobně i kostel vlastnil často pole, z jehož výtěžku se opravoval. Když někdo postavil kapli a chtěl ji věnovat církvi, musel k ní darovat kus pole. Kaple měla právní subjektivitu (patřila sama sobě) a jí patřil i pozemek, z jehož výnosu se skládalo na opravy. Pozemek patřil do tak zvaného kmenového jmění a nesměl být zcizen, dokud stála kaple.

Časem vznikala tak zvaná záduší. Většinou bezdětní dárci odkázali po své smrti svá pole farnosti s tím, že farář měl povinnost každoročně sloužit za dárce mši svatou, někdy i více mší, dle darovací smlouvy. O každé takové právnické osobě vedl farář samostatné účetnictví (jako nadace). K jejich rušení slučováním docházelo až koncem devadesátých let 20. století z nátlaku ministerstva kultury.

Některé farnosti neměly svá pole, ale byly zajištěny tak zvanými patronacemi. Majitel panství se smluvně zavázal každoročně dodat na faru určité množství potravin ze svého statku, někdy dřevo na topení, někdy dokonce i pivo. Za to mohl mluvit do toho, kdo bude u něho farářem. Patron měl také povinnost přispívat na opravy kostela.

Od Marie Terezie musela mít každá farnost obecnou školu a vést matriky. Josef II. chtěl „veřejnou správu“ zintenzivnit a rozhodl o založení mnoha farností (700 obyvatel nesmí mít do kostela dál než jednu hodinu pěšky). Nové farnosti neměl z čeho platit, proto zrušil mnoho klášterů, které neměly školy a nemocnice (celkem 783). Jejich majetek svěřil Náboženskému fondu, později Náboženské matici. Ta měla ve vztahu k novým farnostem (a také k některým novým biskupstvím) práva a povinnosti patronů.

U katedrály byla zřízena kapitula kanovníků se souhlasem papeže, ale pro každého kanovníka muselo být zajištění, třeba statek na venkově a dům ve městě. Tento kanovník pak vykonával různé vyšší funkce na biskupství, třeba generální vikář, nebo kancléř apod., ale za tuto práci nebyl placen. Žil z kanovnického příjmu. Často měl přiděleného kněze, vikáře, kterého živil. Ten ho mohl zastupovat při každodenních společných modlitbách v katedrále a vykonávat povinnosti nižších úředníků na biskupství.

Někdy se stávali kanovníky – čekateli či nesídelními kanovníky mladí kněží ze šlechtických rodů, jimž kanovnický příjem sloužil jako stipendium ke studiu v zahraničí (dnešní nadační fondy). V některých dobách stoupal počet kanovníků například tím, že bohatý šlechtic se souhlasem krále i papeže daroval kapitule statek jako zajištění dalšího kanovnického místa (třeba pro svého syna, ale místo nesmělo být po jeho smrti zrušeno bez souhlasu papeže). Podobně vznikla i olomoucká univerzita. Biskup zajistil pro univerzitu statky, papež ji zřídil a pozvaní jezuiti ji vedli. Podobně majetkové zajištění měl kněžský seminář, nebo gymnázium.

Zásadní změna financování spojená s nástupem komunismu byla postavena na patronátním právu. Stát zabral veškerý majetek a zavázal se platit mzdy kněží a veškerý provoz církve (i když to dělal tak, že mnohé kostely spadly). Za to si nárokoval rozhodovat o ustanovování kněží. Kdo dostal tzv. státní souhlas pro konkrétní místo, byl placen státem (v občanském průkazu měl razítko ONV). Bez souhlasu státu nesměl vypomáhat ani svému sousedovi. Jakékoliv kněžské

působení bez státního souhlasu bylo trestné (někdy i vězením).

V roce 1990 byl zákonem zrušen státní dozor nad církvemi. Byly vráceny jen nejnútnejší budovy, kněží byli dál placeni státem, ale už ne přes ONV (Okresní národní výbor), ale přes biskupství. Nový zákon o církvích umožnil snadnou registraci mnoha nových církví, které po deseti letech měly získat právo být placeny státem. Stát zvolil pro sebe levnější cestu. Dříve než by musel platit nové náboženské společnosti, rozhodl se vrátit majetek a skončit s financováním.

Církevní restituce přímo souvisejí s ukončením financování církví, i když postupně. Vracené majetky jsou často ve velmi špatném stavu a z prvních výnosů a finanční náhrady se musejí uvádět do takového stavu, aby od chvíle, kdy skončí státní dotace na platy, mohla církev z jejich výnosů financovat svůj provoz. Kritici mluví o zbohatnutí církve, nebo volají po zdanění finanční náhrady. Ta však byla zaúčtovaná celá hned na začátku a současné postupné vyplácení je jen splácením dluhu státu vůči církvím. Církev nezbohatla, jen přibýlo starostí a zodpovědnosti. Musíme žít skromně a počítat se štedrostí věřících. Největší ekonomickou zátěží je údržba kostelů, na něž žádáme dotace z různých veřejných i soukromých zdrojů. Ty nejsou nárokové ani u národních kulturních památek. Zvláště městské kostely jsou často magnetem turismu, na němž vydělávají jiní. Kněží jsou nejlevnějšími kastelány památek a věřící největšími sponzory národní kultury. Užitečnost nás však těší.

Sv. Jan Nepomucký

Mons. Jan Šrámek

Mistr Jan Hus

Katolická církev v éře první republiky

Letos si připomínáme sté výročí vzniku československého státu, při té příležitosti je také důležité ukázat vývoj vztahu mezi nově vzniklým státem a katolickou církví, především jeho vývoj v období první republiky.

Vztahy mezi politickou reprezentací státu a církví byly od počátku složité. Hlavní příčinou bylo postavení katolické církve za předchozího režimu Rakouska-Uherska. V Čechách, na Moravě a ve Slezsku se před první světovou válkou v roce 1910 přihlásilo ke katolické církvi téměř 95 % obyvatelstva. Co však způsobilo takovou změnu po říjnu 1918?

Po vzniku Československa došlo k odklonu velkého množství obyvatelstva od katolické církve, především se jednalo o Čechy okolí Prahy a ve východních Čechách. Nejvíce lidí, kteří odešli z katolické církve, se objevilo převážně ve městech. Historik Zdeněk Kárník ve svém pojednání České země v éře první republiky I., vychází z porovnání sčítání lidu a vypočítal, že úbytek mezi sčítáními 1910 a 1921 byl výrazný – téměř 1,4 milionu katolíků

přešlo k Církvi československé (či jiné církvi), nebo se stali „bezvěrci“.

Jedním z prvních projevů protikatolických nálad se stalo stržení mariánského sloupu na pražském Staroměstském náměstí 3. listopadu 1918, tedy necelý týden po vyhlášení nového státu. Sloup pro mnohé představoval symbol prohry na Bílé hoře a následného útlaku nekatolického obyvatelstva a rekatolizace. Historie sloupu však byla jiná a Pražané vztyčením sloupu vyjádřili v 50. letech 17. století vděk Panně Marii za konec Třicetileté války a uchránění od švédských vojsk. Dalším problémem bylo, že sloup stál nedaleko od sochy Jana Husa, postavené k 500. výročí upálení v roce 1915. S naprostou jistotou lze říct, že se sloup stal obětí protikatolické horlivosti a revolučního nadšení v raném období státu.

Nebyl však jediným odstraněným symbolem katolické církve po říjnu 1918.

Objevily se i další případy, mnoho lidí se obracelo proti symbolu rekatolizace a barokní doby – sochám sv. Jana Nepomuckého. Na den sv. Jana Nepomuckého v květnu 1919 přestaly úřady respektovat světcův svátek, mnoho nespokojených lidí se pokusilo odstranit ve stejný den světcovu sochu z Karlova mostu, podařilo se ji uchránit i proti snahám zbavit se jí úřední cestou. O jednom z nejvýznamnějších projevů odporu proti symbolům katolické církve píše Antonín Klimek. Tento případ se udál ve stredočeském městě Slaný, kde na sochu svaté Trojice vyšplhal jeden člověk z davu, dal Bohu otcí pár facek, načež mu kladivem rozbil hlavu. Podobných událostí bylo samozřejmě mnohem víc. Nutno zmínit, že za

oběti postupu proti symbolům minulého zřízení nepadly pouze katolické symboly, ale také symboly reprezentující starou monarchii – sochy maršála Radeckého nebo císaře Františka I. v Praze či sochy Josefa II. na více místech. Jezuita Blažej Ráček psal o hromadném odstraňování křížů z pražských škol a o jejich následné likvidaci. Ve školství nastaly celkové problémy, např. ministr školství Gustav Habrman navrhoval, že pokud zůstane ve školní třídě kříž, musí se připojit symboly i dalších náboženství, např. Buddha.

Stále se objevovaly spory na úrovni Československo – Vatikán, jehož podstatnou část tvořil spor o Jana Husa, na straně nacionalistů se jednalo o nedotknutelnou osobu a autoritu. Katolická církev ho však stále považovala za kacíře. Proto snaha úřadu stanovit den Jana Husa jako svátek se setkal s naprostým odporem ze strany Vatikánu. V roce 1925 spory mezi státem a Vatikánem vygradovaly na základě vyvěšeného černého praporu s rudým kalichem nad Hradem 6. července. Vatikán tento krok natolik rozhorčil, že papežský nuncius okamžitě opustil Prahu i Československo a tím byly prakticky přerušeny diplomatické vztahy. Narovnány mohly být jen na základě Modu vivendi, který Masaryk odmítal podepsat, protože neuznával Vatikán jako stát a papeže jako jeho hlavu. Smír přišel až v roce 1928.

Ⓜ Mariánský sloup v Praze

Nejednalo se ale pouze o rozpory mezi státem a katolickou církví, kdy musely společně spolupracovat na dostavbě Svatovítské katedrály. Dlouhodobý záměr dostavby, který byl v realizaci od roku 1873, měl být dokončen v roce 1929, aby došlo k následnému vysvěcení na svátek sv. Václava 28. září a oslavilo se tím milénium 1000 let od smrti knížete Václava. Až později historikové upřesnili rok Václavovy vraždy – 935. Velkou slavnost vedl pražský arcibiskup František Kordač, kdy spolupráci mezi státem a církví dokazovala účast politické a diplomatické reprezentace. Shodou okolností přišlo vysvěcení katedrály měsíc před černým týdnem na burzách a počátkem velké hospodářské krize. Na nové části dostavby se podílel např. svým dílem Max Švabinský, ale některá umělecká díla věnoval také prezident Masaryk. Krásu katedrály obdivovali významní literáti, mezi jinými Franz Kafka. Karel Čapek navštěvoval katedrálu v nejtěžších chvílích ke konci svého života.

Jednou z nejvýznamnějších osobností Lidové strany a potažmo i katolické církve v období první republiky byl Mons. Jan Šrámek. Jako mladý kněz se podílel na veřejném životě na Novojičínku, politicky aktivní byl v oblasti s převahou dělnického obyvatelstva a lze ho považovat za jednoho z prvních křesťansko-sociálních politiků v českých zemích. Podílel se na založení křesťansko-sociální strany (předchůdkyně Lidové strany) a v roce 1907 by zvolen poslancem Říšské rady ve Vídni (parlament pro rakouskou část Rakouska-Uherska). Po roce 1918 působil jako předseda Lidové strany a také např. jako ministr zdravotnictví. Šrámek lze považovat za typického představitele prvorepublikového politického systému, který měl sice spory s prezidentem Masarykem, ale s prezidentem Benešem našli společnou řeč. V průběhu druhé světové války působil jako předseda exilové vlády. Snad žádný politik jako Šrámek nevydržel ve vrcholné politice tak dlouho, jeho působení můžeme počítat od konce 19. století až do tragického února 1948.

Jednou z významných, ale přehlížených osobností spjatých s katolickou církví

Ⓜ Dostavba katedrály sv. Víta v Praze

a Lidovou stranou byl Jan Jiří Růckl, nositel vysokých církevních vyznamenání i titulů, katolický organizátor známý v Československu i ve Vatikánu. Narodil se do známé a zámožné sklářské rodiny, jejíž sklárna funguje dodnes v Nižboru u Berouna. Právě finance mu umožnily studovat právo, politické vědy a ekonomii na pařížské Sorboně. Nastoupil dráhu kariérního diplomata a v roce 1929, v necelých třiceti letech se podílel na přípravách svatováclavského jubilea a vysvěcení dokončeného svatovítského chrámu. Jeho kontakty a schopnosti se pohybovat v diplomatickém prostředí ho vynesly až k funkci čestného papežského komořího, byl schopný zprostředkovat setkání Jana Šrámka s papežem Piem XI., organizoval I. celostátní katolický sněm v Praze roku 1935. Vrchol jeho kariéry ovšem přišel před vánočními svátky 1935, kdy po Masarykově abdikaci došlo na volbu prezidenta. Právě Růckl přes papežského nuncia zprostředkoval hlasy slovenské lidové strany pro Beneše, což se později ukázalo jako rozhodující moment celé volby. Tomuto obratnému diplomatovi, politikovi a podnikateli nebylo dopřáno mnoha let. V roce 1938 zemřel v pouhých 38 letech na leukémii. Jeho zásluhy se bohužel málo připomínají a jeho jméno zapadlo za událostmi po hospodářské krizi, přesto by se jeho význam a osobnost neměly opomíjet. Nese zásluhy na postupném narovnávání vztahů mezi Československem a Vatikánem.

Diecézní formace manželů

Diecézní formace manželů nabízí formaci k prohloubení manželského vztahu. Formace je určena každému, kdo hledá Boží vůli a touží žít v souladu s tím, co hlásá církev. Východiskem formace je učení církve, které ve svých katechezích o Lidské lásce v Božím plánu shrnul Jan Pavel II. Zejména praktická je pro každého, kdo chce pomáhat svou službou ve vlastní farnosti – např. ve společenství manželů, při přípravách snoubenců na manželství, při doprovázení manželských párů v prvních letech manželství apod. V roce 2018/2019 je základní formační kurz v těchto termínech: **16. 9., 28. 10., 26. 1., 10. 3. a 11. 5.** Při jednotlivých setkáních budeme pracovat s textem Pisma rozpracovaným v Teologii těla Jana Pavla II. a v Amoris laetitia papeže Františka ve kterém budeme odkrývat tato témata:

První formační setkání: snubní význam těla

- Boží plán s člověkem – co je podmínkou, aby se člověk stal plně člověkem podle obrazu Božího
- snubní význam těla – objevení významu těla
- vzájemné sebedarování se
- otevření se pro růst manželské lásky

Druhé formační setkání: přijetí, prožívání jednoty, ctnosti a aspekty čistoty

- co je a co není láska, dynamika lásky
- co znamená milovat, co je cílem aktu lásky, jak nalézt opravdové dobro pro druhého
- jak vnitřní integrita osoby ovlivňuje prožívání lásky

Třetí formační setkání: vykoupené lidství

- jak a čím vzniká propast mezi manželi, kteří se vzali z lásky
- jak vnímáme své tělo
- jak čerpat z pramene lásky
- stud – co nám sděluje, co odkrývá a proč vzniká
- po čem dychtíme a co dokáže vášně
- jak se otevřít opravdové lásce, jak/čím usilovat o opravdovou lásku

Čtvrté formační setkání: oslavené lidství, doprovázení

- skrze Krista (našeho bratra a Ženicha) poodkryjeme, jak ve vzájemné starostlivosti uznáváme a potvrzujeme důstojnost druhého
- uvidíme, jak nás přijetí Kristem

vtahuje do spirály snubní lásky, která vystupuje k Otci

- dotkneme se smyslu utrpení (které se nevyhýbá ani manželskému vztahu)
- otevřeme, co vše léčí dar zbožnosti

Páté formační setkání: svátostné manželství

- jak čerpat a žít ze svátosti manželství, poslání manželů

Diecézní formace manželů je realizována ve spolupráci s Centrem pro rodinu. Příhlášky a jakékoli dotazy adresujte na paní Tānu Blažkovou, tel.: 603 458 843, e-mail: blazkova@bihk.cz. Pokud Vám některý z termínů nevyhovuje, je možné absolvování základního kurzu rozložit do dvou let, případně jedno téma je možné doplnit formou zhlédnutí videonahrávky přednášky.

XIII. diecézní setkání seniorů

■ čtvrtek 18. 10. 2018 v Hradci Králové

Téma: Svědectví minulosti, naděje budoucnosti / **Program:**

■ Kostel Nanebevzetí Panny Marie

9:00 - 9:20 Modlitba seniorů za český národ a mír ve světě
9:30 - 10:30 Slavnostní bohoslužba – hlavní celebrant diecézní biskup Mons. Jan Vokál

■ Nové Adalbertinum – refektář (přízemí)

10:45 - 11:30 Dr. Toman Brod, přeživší holocaustu
11:30 - 12:30 Přestávka – malé občerstvení, sdílení, informace z Diecézního centra pro seniory
12:30 - 13:15 P. Ing. Miloslav Fiala OPraem., exercitátor
13:15 - 13:30 Přestávka
13:30 - 14:15 Ing. Michaela Šojdřová, poslankyně Evropského parlamentu
14:15 - 14:40 Přestávka
14:40 - 15:40 Poděkování seniorům – posezení, cimbálová muzika Cimbaltrio

Příhlášky do 15. 10. 2018: Diecézní centrum pro seniory, Velké nám. 32, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, e-mail: dcs@bihk.cz, cepelkova@bihk.cz
web1: www.dcsbk.cz, web2: www.simeon.cz

Láska v období známosti

O partnerských vztazích pro mladé

■ 12.–14. 10. 2018, DCŽM Vesmír.
Příhlášky: dczm.vesmir@gmail.com.
www.vesmir.signaly.cz

Diecézní centrum pro seniory

Velké nám. 32, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, 737 215 328, 734 435 360

- Zájezd do Říma s pobytem na termálním ostrově Ischia
- Termín: 9.–16. 11. 2018
Duchovně-relaxační a poznávací zájezd, letecky z Prahy.

Poutní místo na úpatí Jestřebích hor

Malé Svatoňovice vstoupily do povědomí před více než třemi sty lety. V Knize poutníků, znovu vedené od roku 2010, jsou zapsány návštěvy z celé naší republiky, Německa, USA a dokonce z Austrálie. Náchodský zámecký archivář v roce 1736 zaznamenal, že „hory, které nazád za Studánkou ležejí, uhlí kamenné sírou náramně hořící hojně vydávají“. V dílku, které nazval „Prospěšný potok vod“, vysvětluje také zasvěcení kostela sedmi radostem Panny Marie, dozvídám se od duchovního správce Ladislava Hojného.

David Antonín Nývlt (1696–1772), považovaný za prvního historika Náchodska, popisuje studánku, kterou napájí sedm pramenů, a připomíná suchou třešeň, která po sedmi letech rozkvetla na sedmi ratolestech a posléze přinesla plody. Opakující se číslo sedm je číslo plnosti. S ním spojená radost vyslyšených a uzdravených poutníků dala podnět k titulu Sedmiradostné Panny Marie. Její milostná soška na hlavním oltáři pochází z roku 1715 a souvisí s historií svatoňovického poutního místa.

Zdejší pozemky patřily na počátku 18. století i se studánkou sedláku Václavu Šrejberovi. Ten si nechal u chromého lidového řezbáře Jana Karáska

v Odolově zhotovit sošku Panny Marie. Původně ji chtěl umístit do výklenku nad vrata svého statku. Lidé chodící kolem jeho stavení ke studánce pro vodu ho ale přesvědčili, aby ji dal na suchou třešeň poblíž pramene. Ta byla už sedm let suchá, uschla za kruté zimy 1709. K první velké události došlo už pět dnů po jejím zavěšení 27. října 1715. Ve Slavětíně u Radvanic, nedaleko Malých Svatoňovic, žil nádeník jménem David Dröschel. Trpěl epilepsií a měl chromé nohy i ruce. Několikrát měl sen, že se má vypravit k sedmipramenné studánce, kde najde sošku Panny Marie na stromě. Bude-li pít zázračnou vodu a modlit se za své uzdravení, bude vyslyšen. První listopadový den roku 1715 se nechal

Revitalizace poutního místa probíhá zvolna a na etapy

V roce 2012 byl zpracován projekt revitalizace poutního areálu. Žádost o dotaci z tzv. norských fondů, podaná v červnu 2014, byla však zamítnuta. Přesto se v uplynulých čtyřech letech podařilo opravit a doplnit nové kostelní lavice, došlo na výměnu osvětlení a Studánka dostala nové nerezové potrubí a omítku v průčelí. K 300. výročí byly pro sošku Panny Marie pořízeny nové brokátové šaty a zrestaurována zlatá korunka. Inventář kostela obohatil nový ornát s vyšivkou podle návrhu akademické malířky Evy Skořepové z České Skalice. V současnosti probíhá generální oprava varhan, předtím však bylo nutné provést kompletní výměnu schodiště na kůr. Během léta se podařilo dokončit rekonstrukci kostelnického domku – nejstarší stavby lidové architektury v regionu. Pochází z roku 1749. Bude v něm umístěna expozice dokumentující třísetletou historii poutního místa. V následujících letech bude pokračovat rekonstrukce fary a výhledově i oprava střechy a fasády na kostele. Revitalizace poutního místa rozvržená do několika etap probíhá, s ohledem na finanční možnosti farnosti, postupně a je závislá na kladném výsledku dotačních žádostí i podpoře sponzorů.

◀ Svatoňovický mariánský kostel...

◀ ...a jeho interiér

dovézt na trakaři ke studánce. Omýval se vodou, prosil Pannu Marii o uzdravení a domů odešel po svých. Událost byla později zaznamenána v archivu úpické fary. Jak praví kronikář, farář František Antonín Leder, vyléčený David Dröschel byl gruntovně vyslýchán a mluvil pod přísahou.

Svatoňovický poutní kostel pochází z roku 1734. V letech 1830–31 byl empírově přestavěn. V roce 1915 se připravoval návrh na novobarokní úpravu kostela. Velkoryse pojatý záměr, který počítal i s dvěma věžemi, však nebyl pro nedostatek finančních prostředků nikdy realizován. Nástěnné malby radostí Panny Marie zhotovil roku 1899 Ludvík Nejedlý z Nového Bydžova. S výjimkou šesté radosti, zhotovené v dubnu 1982 akademickou malířkou Ivou Bešćecovou z Dobříše.

Po pravé straně, hledí-li poutník jako my teď na hlavní oltář, máme na vítězném oblouku v rohu lodi kostela vpředu na epištolní straně zobrazeno Zvěstování andělovo Panně Marii. Na dalším obraze uprostřed lodi na epištolní straně nacházíme Navštívení Panny Marie u Alžběty v Judských horách. Na epištolní straně vzadu nad zábradlím kůru vidíme další radost, kterou bylo Ježíšovo narození a příchod mudrců. Na evangelijní straně vzadu nad zábradlím kůru je znázorněno Obětování Páně v chrámě. Setkání Panny Marie se Simeonem, který pronáší proroctví o malém dítěti, které

bude světlem světa a všech národů. Na evangelijní straně uprostřed lodi můžeme spatřit scénu, kdy Marie nachází ztraceného Ježíše. Jak víme, dvanáctiletý Ježíš se ztratil, Maria s Josefem ho hledali, a když byl po třech dnech nalezen, byla to jistě veliká radost.

” Chtěli bychom naše poutní místo, které patří mezi ty hlavní v diecézi, rozhýbat kulturně a společensky. To k poutím vždycky patřilo.

Šestá radost je znázorněna na evangelijní straně vítězného oblouku. Mohlo by tam být Nanebevzetí Panny Marie (k tomuto svátku se v Malých Svatoňovicích drží pouť). Malířka ale na prázdné místo zobrazila, jak se Vzkříšený Ježíš zjevuje své Matce jako první z lidí. A sedmá radost, musíte se podívat nahoru, je na klenbě presbytáře. Slavné Nanebevzetí a Korunování Panny Marie. V rozích klenby presbytáře kolem nástrovní malby Korunování jsou čtyři evangelisté: svatí Matouš, Marek, Lukáš a Jan.

Více než třisetletá je tradice svatoňovických poutí. Jaká je jejich současná podoba, ptám se faráře Ladislava Hojného:

„Časy, kdy se do Svatoňovic chodívalo s korouhvemi a s dechovkou, jsou dávno pryč. Některé tradice se ale zachovaly, např. svatoňovická poutní píseň. Putování na posvátná místa se nikdy neobešlo bez hudby a zpěvu. Od prvních jarních dnů až do počátku podzimu býval už z dálky slyšet zpěv procesí a posléze bylo možné spatřit zástup zbožných poutníků.“

Dobové zpěvníky a poutní příručky obsahují desítky písní. Jednoduché verše a nápěvy, v nejednom případě převzaté ze světského prostředí, prozrazují lidový původ. Svatoňovická píseň pochází z pozdější doby, nejde o lidový popěvek. Jako dílo renomovaných autorů má církevní schválení, tzv. „imprimatur“. Svatoňovičtí na ni mohou být právem hrdí.

Tvůrcem originálního nápěvu je skladatel, hudební pedagog a regenschori chrámu Panny Marie Sněžné v Praze Jan Evangelista Zelinka (1856–1935). Autor textu P. František Žák SJ (1862–1934) se narodil v rodině lesníka v Hvězdě u Police nad Metují a jako malý chlapec nejednou putoval s polickými poutníky do Svatoňovic. Po vysvěcení na kněze působil v Hradci Králové, Opavě a v Praze. V roce 1898 vstoupil do jezuitského řádu. Rozsáhlá publikační práce zahrnující povídky, básně, teologické spisy, články v tisku a texty mnoha písní jej řadí mezi nejvýznamnější osobnosti českého meziválečného katolicismu. Text svatoňovické písně napsal k oslavě dvoustého

jubilea poutního místa v roce 1915. Poprvé zazněla právě před sto lety, při bohoslužbě 15. srpna 1915, v den slavnosti Nanebevzetí Panny Marie. Když pak v neděli 22. srpna zavítal do Svatoňovic královéhradecký diecézní biskup Josef Doubrava, novou píseň zpíval tisícový zástup poutníků. Počátkem září, o svátku Jména Panny Marie, navštívil kostel i sám P. František Žák.

Dnes už nepřicházejí poutníci v procesích, ale na konci bohoslužby, při uctívání sošky Sedmiradostné Panny Marie, stejně jako před sto lety, zpíváme: „*Suchá třešeň v květ se halí na sedmerych haluzích, studánka se pod ní prýští v sedmi čistých paprscích. V Svatoňovic zátíší, Matka Boží k Ježíši, oroduje za lid svůj. Maria, Maria – na nás také pamatuj.*“

Dávné dokumenty hovoří

Bez zajímavosti nejsou ani historické dokumenty, které Ladislav Hojný dohledal v archivu na Biskupství královéhradeckém.

Kostel dala vybudovat majitelka panství kněžna Anna Marie Viktoria Ludmila Piccolomini de Arragona, rozená hraběnka Kolowrat-Liebsteinská. Stavět začali v roce 1733, o rok později ho dokončili. Podle dokladů, které jsme získali, byl vysvěcen 30. května 1734. Měl kamenný presbytář, loď byla původně jenom roubená z masivních trámů.

O sto let později, když zde působil P. Josef Regner-Havlovický, známá postava z Jiráskovy románové kroniky „U nás“, dřevěnou loď zbourali a nahradili klasicistní stavbou. Je zajímavé, že při hloubení základů nemohli dělníci narazit na skálu. Do bahnitě půdy proto museli zarazit dubové kůly, na kterých je loď postavená.

K přestavbě došlo v době, kdy majitelkou panství byla Kateřina Vilemína Zaháňská. Opravdu do Svatoňovic chodila babička Boženy Němcové?

„*Ptávám se školních výprav, zda seděla Barunka Panklová se svou babičkou v těchto lavicích. Správná odpověď je, že ne. Protože právě v onom roce 1830, kdy byl starý kostel zbořen, se Magdalena Novotná odstěhovala od Panklových ke své druhé dceři Johance. Pokud zde byla někdy na pouti společně se svou vnučkou, tak ještě v onom původním kostele s dřevěnou lodí,*“ vysvětluje Ladislav Hojný.

Součástí poutního areálu je křížová cesta

V roce 1891 byl v obci ustaven Spolek pro zvelebení poutního místa v Malých Svatoňovicích. Zasloužil se o zřízení Mariánského sadu, kde je soubor kapliček Sedmi radostí Panny Marie, křížová cesta a Boží hrob. Klasicistní výklenkové kaple pocházejí z roku 1892. V minulosti zde bývaly mariánské pobožnosti.

„*Před pár lety jsme se pokusili zavést novou tradici. Na Velký pátek, když se setmí, jsme konali v mariánském sadu pobožnost křížové cesty za svitu lucerniček. Ta naše nekončí Božím hrobem, ale pokračuje dál na vrchol kopce Žaltmanu, což je nejvyšší hora Jestřebích hor. Tak je to v naší křesťanské naději, že hrobem to nekončí, cesta vede dál k Věčnosti.*“

Kaple nad studánkou

Jsmo u Studánky, kde zurčí sedm symbolických pramenů.

Barokní kapli nechala ještě dříve než kostel vystavět nad studánkou kněžna Piccolomini de Arragona. Zadní stěna byla na počátku minulého století vyzdobená mozaikou Panny Marie podle návrhu Pantaleona Majora, benediktina z Emauz. Práci provedla keramická továrna z Rakovníku. Obraz znázorňuje třešňový strom s plody a na něm svatoňovickou Madonu, nazývanou také Panna Maria na třešni. Je tam kaplička i první uzdravený David Dröschel, jak se modlí u studánky.

Prameny přicházejí s masivu nad námi. Stékají do prostoru za hlavní stěnou, který je zaklenutý a kaple má za úkol chránit pramen. Voda je přiváděna sedmi symbolickými pramínky do bazénu, u jehož okraje stojíme. Samostatné potrubí odvádí vodu do průčelí kaple, kde si ji mohou poutníci nabrat do nádob nebo se bez obav napít. Pramen dává každých

Fara je dnes v neutěšeném stavu, čeká ji rekonstrukce.

Růžencové zastavení.

◀ Vchod do parku s meditačními zastaveními

◀ Sedm vytékajících pramenů

10 vteřin 2 litry vody. Má stálou teplotu, za každého počasí cca 8 stupňů Celsia. Nezamrzá ani v nejkřutějších mrazech. Bývaly tu dokonce lázně. Jako lékař v nich působil Antonín Čapek. Jeho syn Karel se v Malých Svatoňovicích jako nejmladší ze tří dětí báňského a lázeňského doktora narodil v lednu 1890. Rodina se záhy přestěhovala do Úpice, kde osvícený lékař založil národopisné muzeum.

Svatoňovická fara je z roku 1892 (datováno pískovcovým erbem nad hlavním vstupem). Jde o jeden z posledních dochovaných objektů postavených jako správní budovy panství knížete Schaumburg-Lippe, posledního majitele zámku v Náchodě a Ratibořicích.

„S farníky jsme se před lety pustili do její opravy. Chtěli bychom naše poutní místo, které patří mezi ty hlavní v diecézi, rozvíjet kulturně a společensky. To k poutím vždycky patřilo.“

Nejen kostel a modlitba, ale i stánky trhovců a světské radosti. „Byl jsem na pouti dnes, koupit ti poutí přec, koupil jsem ti poutí, ta poutí tě zarmoutí, že mě nedostaneš,“ zpívá se v lidové písni. Marcipán, srdíčko, perníkový husar, růženec, buřtík. I ten hrníček

s pomněnkami, na který v souvislosti se svatoňovickou poutí vzpomíná sestra bratřů Čapkových Helena.

Duchovní správce kostela Panny Marie Sedmiradostné Ladislav Hojný má k poutnímu místu na úpatí Jestřebích hor mimořádný vztah. Má k tomu pádný důvod.

„V obci Výrava mezi Jaroměří a Černilovem žil Václav Bek. Měl velké přání. Toužil po tom, aby jeden z jeho synů se stal knězem. S tímto úmyslem putoval více než dvacetkrát do Malých Svatoňovic a do nedalekých Vamberk. Žel, jeho přání se nevyplnilo. Nejstarší syn odešel z domova, vystudoval námořní akademii v Terstu, stal se námořníkem a nakonec inspektorem rakouských státních drah. Druhý zemřel brzy po narození. Třetí Josef chtěl po maturitě nastoupit do semináře, padl však v první světové válce. Přes to všechno touha Václava Beka došla naplnění. Já jsem jeho pravnuk. Jeho dcera byla moje babička, horlivá ctitelka „svatoňovické Panenky Marie“. Dožila se mé primice a zemřela v požehnaném věku 93 let v den svatoňovické pouti,“ uzavírá Ladislav Hojný.

Eva Zálešáková)

◀ Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Alfred Adler

Člověk, jaký je

Základy individuální psychologie

Adler srozumitelně představuje např. komplex méněcennosti a pud k moci, vliv společnosti na vývoj jednotlivce nebo popis charakteru. Člověk je v knize popsán jako bytost, která se může rozhodovat, je zodpovědná za své chování a dokáže se v případě potřeby změnit. Brož., 248 s., 339 Kč

Pečujte o svůj vztah

... dokud se ještě máte rádi

Autor poskytuje cenné rady, jak rozpadu vztahů předcházet, nikoli řešit teprve jeho následky: Zjistěte, co můžete udělat sami. Zaměřte se na to dobré. Mluvte o problémech. Chápejte svého partnera. Vyprávějte o sobě. Dotýkejte se navzájem. Berte v úvahu vnější vlivy. Brož., 176 s., 325 Kč

Radosti a starosti vojáků jsou i mými radostmi a starostmi

V letošním roce si **Duchovní služba AČR** připomíná 20. výročí od svého zřízení. Vojenští kaplani doprovázeli své jednotky už na bojištích první světové války. Byli to lidé, kteří denně nasazovali svůj život při pomoci raněným a nemocným, skuteční rádci i ochránci válkou těžce zkoušených vojáků.

Někteří z nich pokračovali ve službě v československé armádě po říjnu 1918 a v letech nacistické okupace se výrazně zapojili do boje za obnovení svobody a samostatnosti. V roce 1950 byla činnost vojenských kaplanů na delší čas ukončena. V devadesátých letech 20. století pak vznikla snaha o obnovení duchovní služby, která byla definitivně zřízena roku 1998.

Vojenští duchovní byli nedílnou součástí rakousko-uherské branné moci, vedle sebe svorně a v jednotě působili duchovní vyznání římskokatolického, řeckokatolického, řecko-pravoslavného, evangelického, židovského a muslimského. Všem těmto mužům velel apoštolský polní vikář se sídlem ve Vídni.

Posledním polním vikářem byl vojenský biskup slovenské národnosti Msgre. Emerich Bielik. Jím vedení vojenští duchovní obětavě a s nasazením vlastních životů putovali se „svými“ vojáky peklem válečných bojišť. Neúnavně jim sloužili v zákopech i v zázemí nejen bohoslužbami a svátostmi, ale posilovali a povzbuzovali je promluvy a rozhovory. Rovněž navštěvovali nemocné v lazaretech, kde jim často posloužili vysloveně prakticky, když za vojáky napsali dopis blízkým nebo třeba pomohli sepsat poslední vůli. Důležitou částí jejich práce bylo vedení vojenských matrik a starost o vojenské hroby.

Vrcholným představitelem duchovní služby v přechodovém období po říjnu 1918 byl Msgre. Augustin Voneš. Po něm v roce 1923 nastoupil ThDr. Msgre. Josef Bombera. Ten duchovní službu vedl až do roku 1925, kdy ji po něm převzal Msgre. Ignác Hynek Medek, který svou kariéru završil dosažením generálské hodnosti. V lednu roku 1935 byl penzionován a na jeho místo nastoupil Msgre. Methoděj Kubáň. Ten rovněž dosáhl generálské hodnosti. Jemu připadl smutný úkol ukončit činnost duchovní služby

po okupaci Československa. Duchovní služba byla kompletně likvidována ke dni 31. července 1939.

Na podzim roku 1945 prezident republiky Dr. Edvard Beneš rozhodl o zachování kontinuity nově vzniklé armády s duchem a tradicí armády předválečné. Tím byl v březnu 1946 dán základ pro obnovení činnosti vojenských duchovních v původním rozsahu i obsahu jejich služby. V rámci duchovního oddělení vznikla skupina katolická, evangelická, skupina církve československé a od roku 1947 i skupina církve pravoslavné.

Hlavní zaměření činnosti vojenských duchovních v prvních poválečných letech spočívalo ve starosti o válečné hroby na území republiky, provádění exhumací padlých československých vojáků a příslušníků Rudé a anglické armády a jejich koncentrace do společných hřbitovů a převozu ostatků amerických vojáků na území Francie. Důležitá byla i správa vojenských kostelů a kaplí a nezapomínalo se ani na výchovu nových vojenských duchovních.

Vojenská duchovní služba přestala fakticky existovat na přelomu září a října roku 1950.

Již od roku 1990 existovala na ministerstvu obrany skupina odborníků, která měla zpracovat koncepci přeměny komunistické armády na armádu demokratického státu. Oblast duchovní služby měl na starost PhDr. František Novotný.

Duchovní služba AČR v číslech

Za 20 let stáli v čele duchovní služby tři hlavní kaplani:

1998 – 2006 Tomáš Holub (římskokatolický kněz)

2006 – 2015 Jan Kozler (duchovní Církve československé husitské)

2015 – dosud Jaroslav Knichal (římskokatolický kněz).

Duchovní službou prošlo dosud 50 duchovních z 10 církví:

Bratrská jednota baptistů
Církev Adventistů sedmého dne
Církev bratrská
Církev československá husitská
Českobratrská církev evangelická
Evangelická církev augsburského vyznání
Pravoslavná církev
Řeckokatolická církev
Římskokatolická církev
Starokatolická církev

Vojenští kaplani v Kostelním Vydří, klášter karmelitánů, 2017

Od roku 1992 působil v Praze kaplan letectva USA českého původu pplk. Josef Šupa, jehož úkolem bylo pomoci při humanizaci vojenské služby. Od 1. ledna 1996 byla zřízena humanitní služba, její součástí měla být i služba duchovní. Prioritou bylo vyslání kaplana s vojáky do zahraniční mise v Bosně. Nabídku zhostit se tohoto úkolu přijal mladý římskokatolický kněz Tomáš Holub.

Pozitivní zkušenosti vojáků z mise s kaplanem Holubem byly impulzem pro účast dalších duchovních. Postupně se zahraničních misí zúčastnili Bohuslav Švehla, Jan Asszonyi a Jiří Rous. Ti se pak ale vrátili k činnosti ve svých církvích a v armádě již nepůsobili.

V roce 1997 byli pověřeni Jaromír Dus, farář Českobratrské církve evangelické a Tomáš Holub, římskokatolický kněz, aby formulovali odpověď českých křesťanů na výzvy rezortu Ministerstva obrany žádající o spolupráci ve věcech duchovní péče o své příslušníky, a aby navrhli a dojednali její podobu. Jejich nezměrné úsilí, popsané v knize vzpomínek „Hledání cesty“, vedlo nakonec ke zřízení Duchovní služby.

Dne 3. června 1998 ministr obrany Michal Lobkowicz vydal rozkaz o zřízení duchovní služby v resortu Ministerstva

obrony s účinností od 22. června 1998. V čele duchovní služby stojí hlavní kaplan. V daném roce se jím stal Tomáš Holub (nynější plzeňský biskup).

Padre, jak dnes říkají vojáci svému vojenskému kaplanovi, je připraven naslouchat a doprovázet. Účastní se výcviků i zahraničních operací. Jeho služba je nabízena všem, nejen věřícím, a každý má právo si vojenského kaplana vyžádat, přijmout, ale i odmítnout. Je k dispozici jednotlivým vojákům i jejich rodinám. Je poradcem velitele v oblasti etiky a lidského rozměru služby jeho podřízených.

Můžeme říci, že v průběhu staletí se poslání vojenských kaplanů nezměnilo: být nablízku konkrétnímu člověku v náročném vojenském prostředí.

Vzdávám úctu a vyjadřuji poděkování všem, kteří se do historie duchovní služby zapsali jako služebníci ducha, který osvěžuje život vojáků v jejich náročné službě. Vzdávám úctu a poděkování těm, kteří přinášeli útěchu do času válek i nelehké vojenské služby a stejně tak i těm, kteří se podíleli a podílili na obnově duchovní služby v ozbrojených silách a plní si úkoly v zahraničních operacích.

Plk. ICLic. Mgr. et Mgr. Jaroslav Knichal)

(Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

Radek Tichý

Mše svatá pro začátečníky i mírně pokročilé

Knížka je určena všem, kdo mají rádi liturgii a chtějí proniknout do její krásy. Užitečná bude zejména těm, kteří se připravují na biřmování a na křest v dospělosti, i těm, kteří nechtějí ustrnout na cestě víry. Brož., 84 s., 119 Kč

Anselm Grün

Pokora a zakoušení Boha

Pokora je nezbytná ctnost pro každého, kdo se chce více přimknout k Bohu a žít v jeho blízkosti. Autor hojně čerpá z Bible a moudrosti poustnických otců. Brož., 64 s., 99 Kč

Historik s nadšením v srdci a zednickou lžící v ruce

Ačkoliv je respektovaným regionálním historikem, umí vzít do ruky zednickou lžící, fanku, fraták i filcák. Na lešení se cítí stejně dobře jako v archivech nebo při studiu farních kronik. Montérky obléká se stejnou samozřejmostí jako oblek a kravatu. **PhDr. Jiří Němeček**, laureát výroční ceny města za rok 2012 Primus inter pares, první mezi rovnými.

Muž mnoha zájmů a zálib, zakladatel a první předseda Společnosti ochránců památek ve východních Čechách. Byl u toho, když se obnovovala tradice církevního školství v Hradci Králové. Do města na soutoku přišel před téměř 60 lety. Stalo se mu domovem, ale na rodný kraj nedá dopustit. Papež Jan Pavel II. ocenil jeho zásluhy ve školství, kultuře a veřejném životě Rytířským řádem sv. Silvestra.

Narodil jsem se ve Skutči, jsem válečné dítě. Bylo mně něco přes tři roky, když mi na podzim 1946 zemřel otec. Starší bratr už chodil do školy a já často pobýval u babičky v nedalekém Předhradí. Žil tam bratr matky a další příbuzní, chodil jsem tam dokonce do mateřské školy. Kouzelné místo, jakoby se tam zastavil čas, úžasná atmosféra. Toužil jsem se tam vrátet. Proto jsem v březnu 1989 koupil v Předhradí baštu, součást opevnění hradu Rychmburk z počátku 16. století. Stavěli ji, podařilo se mně zjistit, v letech 1511 až 1514. Od roku 1958 je památkově chráněná.

Po třicetileté válce se změnila dobývací technika a obranné bašty ztratily smysl. Na přelomu 17.–18. století do ní vestavěli řemeslnický dům. Na masivní trámový rošt sroubili dřevěné zdi prvního patra. Zadní část zůstala půlkruhová, přední část sloužila snad kováři, poslední uživatel byl kolář. Moje štěstí je, že jsem

sice vystudovaný historik, ale mám taky stavební průmyslovku. Jeden čas jsem dokonce učil přestavby budov, tak jsem si s tím poradil. A ještě větší životní výhra je chápavá manželka, také stavařka, jsme spolu už 54 let. Původní kvalifikace se mně hodila i jako předsedovi Společnosti ochránců památek, mohl jsem v leccm poradit nebo to rovnou udělat. Třeba první prázdniny po založení, to bylo v roce 1990, jsme pracovali na záchraně roubeného patrového statku v Pileticích. V roce 2001 jsem pomáhal o prázdninách při opravě barokní fary v Heřmánkovicích. To už jsem byl vyhlášený jako „specialista“ na klenby. Tam se řítily. Podchytili jsme je a dozdíli opěrné zdi. Společně se studenty gymnázia tam jezdil RNDr. Daniel Jezbera. Sice fyzik na UHK, ale přidávat uměl.

” Jak jste se dostal k historii? Kdy a kde se začal rodit vztah, který vám stejně jako manželství vydržel celý život? S nadsázkou řečeno, kdo za to může?

Už na základní škole ve Skutči PhDr. Jaroslav Kopiště. Gymnázium studoval u piaristů, byl z věřící rodiny z Herálce. Filozofickou fakultu dostudoval v roce 1948, ale po „únoru“ ho nechali učit aspoň na osmiletce, jak se tenkrát říkalo. Měl jsem ho na češtinu a dějepis. To byl fantastický učitel. Velmi přísný, prakticky každý týden jsme měli testy, ale dějepis vyprávěl tak poutavě, že jsem si díky tomu spoustu věcí pamatoval ještě na vysoké škole. A za druhé to byl PhDr. Josef Kratochvíl, taky čeština, dějepis a filozofie. I jeho výklad vždy zaujal. Později, když jsem už sám dějepis učil, jsem se přistihl, že používám i jeho gesta. Že učím v podstatě stejným způsobem jako kdysi on.

Začínal jsem v Pardubicích na stavebním učilišti. Od roku 1963 jsem v Hradci Králové. Učil jsem nejprve díky tomu, že mám i FTVS, ve sportovních třídách na základní škole Šimkova, tam je dnes Gymnázium Boženy Němcové. Později na Střední průmyslové škole stavební, kterou jsem před tím sám navštěvoval. Pachatel se vrátil na místo činu. Od roku 1985 jsem už učil jenom na gymnáziích, až do odchodu do důchodu.

Badatelství je pro Jiřího Němečka velkým hobby.

77 Rok 1989 vás zastihnul na Gymnáziu Boženy Němcové v Hradci Králové. Z trmického vyhnanství se vrátil královéhradecký biskup Karel Otčenášek, duchovní otec obnovy církevního školství v diecézi. Když za vámi přišel spolužák z mateřské školy v Předhradí, generální vikář Josef Socha, neváhal jste prý nad spoluprací ani chvíli.

Jezuitské gymnázium bylo v Hradci Králové od roku 1636. Bylo zcela logické, že Královéhradecké biskupství chtělo na slavnou tradici navázat. Doba byla plná nadšení a euforie. Scházeli jsme se na biskupství, rokovali, přemýšleli, krásná doba. Ale ředitele jsem dělat nechtěl. Umluvili jsme Ing. Václava Bláhu, který učil výpočetní techniku na Gymnáziu Boženy Němcové. Slíbil jsem mu, že až odmaturuje „moje“ třída, přijdu mu dělat zástupce. Tak se také stalo. To bylo v roce 1995. (Škola zahájila svoji činnost v roce 1992. Navázala na tradici úspěšného jezuitského gymnázia, které zaniklo se zrušením řádu v roce 1773 a stalo se státní školou.) Václav Bláha ovšem v říjnu 1996 náhle zemřel, a tak to ředitelování spadlo na mě. Nebylo zbytlí. Učil jsem rád, velice rád. V posledních letech ovšem už jenom dějepis. Mezi mé žáky patří např. profesor Miloš Řezník. Vynikající historik, působil několik let v Německu, v roce 2014 byl jmenován prezidentem nadace Maxe Webera, Heinze Duchhardta a pověřen vedením varšavského německého

historického ústavu. Společně se studentem z vedlejší třídy Pavlem Křížkem napsali knihu, kterou Společnost ochránců památek vydala jako svou první publikaci. „Hrady, zámky a tvrze na Královéhradecku“ jsou beznadějně rozebrané, ač tehdy v roce 1992 vyšly nákladem 3 tisíce výtisků. Všichni se nám smáli, ale ono se to prodalo.

77 ...s knihou o kapli sv. Klimenta to bylo jiné. Archivní materiály v podstatě žádné. Kronika, o kterou bych se mohl opřít, neexistuje.

77 Stál jste za zrodem společnosti ochránců památek ve východních Čechách v čase, který dal vzniknout řadě podobných spolků. Na mnohé z nich už se jenom vzpomíná jako na „dětí své doby“, život jiných byl v pravdě jepičí.

S rokem 1989 přišlo i upřímné přesvědčení, že zachováme dědictví našich otců našim potomkům. Už v lednu 1990 jsem dal výzvu, kam se dalo. Do března, kdy jsme dostali registraci od Ministerstva vnitra, se zapsalo přes 30 zájemců. První sněmy, zpravodaje, hospodaření,

Stav kaple sv. Klimenta před opravou.

všechno bylo na mně. Bylo to náročné, ale díky velkému nadšení to nebyl problém. V tom roce vzniklo 76 podobných spolků a 1. 12. 1990 byla ustavena Nezávislá památková unie.

Bylo se o co opřít. První akcí Společnosti ochránců památek ve východních Čechách jsou dnes už legendární Piletice. V létě 1989, možná 1988, jsme s manželkou při vyjíždce na kolech narazili na roubený patrový statek a stodolu v zuboženém stavu. Ing. Josef Potoček, který se zkraje roku 1990 stal starostou Hradce Králové, nám řekl: „Když to budete opravovat, dáme vám to do trvalého užívání.“ Takový institut tenkrát existoval. Začali jsme hned. Ještě v prosinci 1990 jsme na Šrámkově statku uspořádali Staročeské Vánoce s výstavou betlémů. Sbírám především papírové, tak bylo co ukázat. Vystoupily hradecké folklórní soubory Červánek a Kvítek a Šrámkův statek v Pileticích se začal dostávat do povědomí veřejnosti. Pak jsme to ještě dvakrát zopakovali. Jenže v roce 1993 vyšel zákon, že kdo měl nějaké trvalé užívání, stal se vlastníkem. A my byli dobrovolná organizace! Dohodli jsme se tedy s okresem, předali areál statku státu, ten městu. Dnes se o něj stará Hradecká kulturní a vzdělávací společnost.

77 Vzpomínám na transfer roubenky ze Všestar, která je dnes součástí skanzenu v Krňovicích. Ten se v té době

rodil a bývalá škola byla jedním z prvních přenesených objektů.

Původní historickou stavbu přibližně z roku 1750, ve které se koncem 60. let 18. století ve Všestarech vyučovalo, než v obci postavili první školu, jsem znal dávno. Jezdil jsem kolem ní pravidelně na Chlum. Nevěděl jsem ovšem, komu patří. Pídil jsem se a zjistil, že nějací dědici jsou. Řekl jsem o tom Václavu Zárubovi, který začínal budovat skanzen v Krňovicích. To už jsme věděli, že škola není památkově chráněná a na původním místě jí hrozí zánik. Budova byla rozebrána, trámy roubení popsány a vše převezeno a znovu postaveno v krňovickém areálu. Stala se v pořadí třetí původní stavbou. Dnes je v ní expozice bydlení na venkově v 19. století a expozice tkalcovství a tkaní.

V roce 2012 byl obnoven historický tkalcovský stav, který je provozuschopným exponátem a zároveň slouží pro předvádění tkaní. O rok dříve začaly v bývalé všestarské škole příležitostně ukázky pečení chleba v tradiční peci vytápěné dřevem. Myslím, že v sousedství kovárny jí to moc sluší. Některé trámy se sice musely vyměnit, ale značná část se zachovala. Přenesený objekt se doplnil pecí, a tak dnes dýchá nejen historií, ale čas od času také vůni čerstvě upečeného chleba.

77 Obětaví studenti gymnázia Boženy Němcové trávili část prázdnin při

opravě schodiště poutního areálu Homol nebo zříceniny hradu Štěpanice. Ten je historickým jádrem Benecka, první písemná zmínka o něm pochází údajně z roku 1304. Takové byly první roky Společnosti ochránců památek pod vedením Jiřího Němečka. Na straně druhé nelze neslyšet názory, že oni a jim podobní brání pokroku.

77 Moje štěstí je, že jsem sice vystudovaný historik, ale mám taky stavební průmyslovku. A ještě větší životní výhra je chápavá manželka.

Nemyslím si to. Nevím, na co by se milióny turistů z celého světa k nám jezdily dívat. Na moderní stavby? Těch mají doma dost. Některé naše památky byly zachráněny právě díky „amatérským“ památkářům. Památkářům z libosti, jak by nás označil Josef Kajetán Tyl. Například vila Anička v Hradci Králové. Dnes by už nestála. Obávám se, že až bude obklopena sklem a betonem, že ji likvidace stejně nemine. Mnohé památky jsou ale v takovém stavu chátrání, mnohdy záměrného, že nezbyvá než vydat demoliční výměr. Jinak uznávám, že vlastnit památku je mnohdy pořádné martyrium.

77 Co se za téměř tři desítky let opravdu podařilo, to je záchrana mnohých církevních památek v Hradci Králové. To je skutečnost, na kterou může být věnné město českých královen právem hrdé.

Ano, při pohledu na jižní stranu Velkého náměstí to jistě platí. Po listopadu 1989 byla opravena biskupská rezidence, jezuitská kolej, kanovnické domy a také děkanství. Je pravda, že zásluhou děkana Františka Hladkého, já mu říkám Boží dělník, byly mnohé sakrální stavby opraveny už před rokem 1989. Například katedrála Sv. Ducha, kostel sv. Antonína, kostel Jana Křtitele na Zámečku. V letech 1996–1998 pak kaple sv. Klimenta. Díky němu jsou mnohé církevní památky v Hradci Králové v dobrém stavu. Ještě kdyby se podařila oprava Velkého náměstí, toho bych se rád dožil!

77 Když už jste zmínil kapli sv. Klimenta, nemohu pominout vaši bohatou publikační činnost. A právě rekonstrukci původně gotické kaple ve stínu katedrály jste společně s děkanem Hladkým inicioval. A na jeho popud jste o ní napsal reprezentativní publikaci.

Říkalo se jí česká kaple. Její původní podobu známe dnes jenom z jedné veduty. Zachycuje ji, jak asi vypadala jednolodní kaple ve 14. století. Na mše tam chodili Češi a do chrámu Sv. Ducha patrně významní měšťané, v té době převážně Němci. V husitské době chrám užívali

(Souvěží hradeckých dominant.

(Zrestaurovaný interiér kaple sv. Klimenta.

◀ S vnučkou Noemi 2017

◀ Spárování roubení Faifrovy hospody v Záměli, 2016

utrakvisté, sv. Kliment se stal hřbitovní kaplí, obě stavby tehdy obklopoval hřbitov. Kaple chátrala. Město tam skladovalo sůl a obilí, zbraně, doutnáky, sloužila zkrátka světským účelům. Díky omylu kronikáře Václava Hájka z Libočan se věřilo, že kaple byla první doloženou svatyní v Čechách. Když v roce 1680 přijela do Hradce Králové Eleonora, manželka Leopolda I., a později na jeden den i sám císař, zhrozil se, v jakém stavu první křesťanský kostel v Čechách je. Nařídil městské radě, aby nechala sakrální prostor vyklidit a opravit. Vybílení, pořízení nových oken a Božího hrobu se ujal kanovník Bernard Sartorius. Bohoslužby byly obnoveny v roce 1681. Kaple už ale byla v takovém stavu, že když v roce 1710 nastoupil na biskupský stolec Jan Adam Vratislav z Mitrovic, začal brzy usilovat o novou stavbu. Gotická kaple byla zbourána a na jejím místě byla v letech 1714–1717 vybudována barokní kaple, zasvěcená hlavnímu patronovi královéhradecké diecéze sv. Klementu I.

” Proč je do původního gotického kostela vestavěná Bílá věž, ptají se mnozí nejen návštěvníci Hradce Králové. I někteří obyvatelé města kapli často bez úspěchu hledají.

Město chtělo stavět věž, mělo peníze, ale chybělo místo pro stavbu. Měla sloužit jako strážní, věžník měl varovat rovněž před požáry, tak četnými v oné době. Město mělo také monumentální gotický

zvon, odlitý v roce 1509, ale zatím byl umístěn na provizorní dřevěné konstrukci na hřbitově. Dnes je zavěšen v Bílé věži a nese jméno Augustin.

” ...naše první publikace „Hrady, zámky a tvrze na Královéhradecku“ je beznadějně rozebraná, ač tehdy v roce 1992 vyšla nákladem 3 tisíce výtisků – všichni se nám smáli, ale ono se to prodalo.

Bílá věž se stavěla v letech 1574 až 1581. Započalo se zbouráním předního jižního průčelí gotické kaple, takže vchod do ní byl od té doby přes renesanční portál Bílé věže. Jan Blažej Santini-Aichl, jehož autorství vyplývá ze slohové argumentace a činnosti pro biskupství v Hradci Králové, umístil na půdorysu bývalého gotické kaple nádhernou stavbu. Byl to geniální barokní stavitel. Čistota, prostá krása. Tak se kaple spojila s věží. V roce 1716 byla dokončena hrubá stavba. První mše se konala 23. listopadu roku 1717. Kaple byla ale vysvěcena až 14. září roku 1721.

” Práce na textu knihy o kapli sv. Klimenta, které jste se věnoval v loňském

roce, byla, předpokládám, i pro zkušeného historika výzvou.

Velkou. Když jsem psal o kostelech na Novém Hradci Králové, a ještě před tím jsem byl hlavním editorem a redaktorem rozsáhlé publikace o chrámu Svatého Ducha, mohlo se částečně čerpat z historických pramenů a literatury. S kaplí sv. Klimenta to bylo jiné. Archivní materiály v podstatě žádné. Kronika, o kterou bych se mohl opřít, neexistuje. Velmi málo se o ní zmiňují i hradečtí historici Bienenberg a Švenda.

Od začátku jsem věděl, že to nebude jednoduché. Kdyby to nebyl pan děkan Hladký, který mě o sepsání publikace požádal, a kterého mám velice rád, nevím, zda bych se do práce vůbec pustil. Navíc, měla-li kniha vyjít k třístému výročí dokončení barokní přestavby kaple, měl jsem na to asi půlrok. Váhal jsem, samozřejmě. Zároveň mě to lákalo. Chtěl jsem, aby lidé o ní věděli. Vždyť i Hradečáci si mnohdy myslí, že je to nějaká kaple v biskupském domě. Není divu. Je vidět jenom částečně, teď je tam ještě ten přílepek přistavěný po poslední opravě k Bílé věži. Kývl jsem, a tak také díky skvělým fotografiím Miroslava Podhrázkého vzniklo, myslím, docela reprezentativní dílo. Ke čtenářům se dostalo před rokem, v listopadu 2017. Při slavnostní mši knihu požehnal kardinál Dominik Duka, čehož si velice vážím.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt „Plujeme do Přístavu“, reg. č. CZ.06.2.56/0.0/0.0/16_040/0002371

Oblastní charita Kutná Hora aktuálně řeší nové prostory služeb pro zdravotně postižené

Charitní Středisko A+D, které poskytuje služby pro zdravotně postižené, což jsou sociální rehabilitace, sociálně terapeutická dílna a aktivizační služby, již dlouho bojuje s malými a nevhodnými prostory. Služby byly několik let na třech místech, po zbourání bývalého ČSAD, kde nyní stojí nová sportovní hala, se musely uskromnit a doslova našlapat do dvou objektů, konkrétně do Tříkrálového domu v Tylově ulici (rohový dům naproti hotelu Zlatá Stoupa) a do bývalých šaten na „hřišti průmyslovky“ v Puškinské ulici.

Tyto prostory však nijak neumožňují rozvoj jednotlivých služeb, přijímání nových klientů je omezené a i stávající klienti musí docházet v plánovaných časech a ne každý den, protože by se tam

všichni nevešli. Pro pracovníky služeb je tato situace hodně náročná a často stresová.

Proto jsme přijali nabídku sester Voršilek na koupi budovy v ulici Jiřího z Poděbrad, kde začátkem 90. let vzniklo církevní gymnázium. Budova byla již 8 let prázdná a nevyužitá a začínala chátrat. Využili jsme možnosti dotace ze Strukturálních fondů EU z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a podali si žádost pod názvem „Plujeme do Přístavu“, která zahrnovala koupi domu, jeho rekonstrukci a vybavení a dále nákup automobilu pro terénní služby. Náš projekt dostal maximální počet bodů a dotaci jsme získali. V současné době máme budovu již koupenou a je vybrána firma,

kteřá bude provádět rekonstrukci. Soutěž vyhrála Kutnohorská stavební s.r.o., za což jsme rádi, protože se jedná o známou kutnohorskou firmu s dobrými referencemi. Vlastní rekonstrukce domu začala v červnu letošního roku a bude probíhat do září roku příštího. Poté bude do konce příštího roku dům vybaven a zahájen provoz sociálních služeb v novém. Služby pro zdravotně postižené občany dostanou po mnoha letech důstojné prostory. Charitní Středisko A+D se při přestěhování přejmenuje na Středisko Přístav. V domě je pamatováno i na provoz sousedního parkoviště a tak zde vzniknou veřejné WC a malé občerstvení pro turisty.

Za Oblastní charitu Kutná Hora informuje
Robert Otruba, ředitel)

Budova čp. 289 Jiřího z Poděbrad, Kutná Hora

Oblastní charita Kutná Hora
Haviřská 403, Kutná Hora
IČ 495 43 547
charita@kh.kh.caritas.cz
www.kh.charita.cz

Pomáháme, kde je potřeba

Nejen Svatomartinské knižní dny

V Ústí nad Orlicí je blízko náměstí malé knihkupectví Flétna, které již mnoho let zásobuje široké okolí knihami a ve velkém měřítku i duchovní literaturou. Posledních deset roků nese stejný název i malé nakladatelství, vydávající velmi zajímavé tituly a pořádající i další různé akce. Mimo jiné Svatomartinské knižní dny. Zeptali jsme se tedy na plány a vize člověka nejpovolanějšího – **Martina Leschinger**a, majitele nakladatelství Flétna.

77 Můžete blíže představit vznik vašeho nakladatelství?

Počátky Nakladatelství Flétna souvisí s knihkupectvím Flétna, které působí v Ústí nad Orlicí od roku 1993. Na dlouhé roky se knihkupectví stalo naší hlavní aktivitou, ale po prodeji kamenné prodejny našemu dlouholetému kolegovi a knižnímu nadšenci Vojtěchu Divišovi v roce 2008 se postupně rozeběhlo i vydávání knih v Nakladatelství Flétna.

77 Jaké žánry ve Flétně vydáváte?

Od počátku kombinujeme vydávání titulů s křesťanskou tematikou s knihami určenými pro sekulární trh, tedy s cestopisy, dětskou literaturou, průvodci, obrazovými publikacemi nebo beletrií a literaturou faktu. Záběr žánrů je poměrně široký, takže lze říci, že jsme rodinné nakladatelství s nabídkou pro celou rodinu.

77 Je něco, co charakterizuje produkci letošních knižních novinek nakladatelství Flétna v roce 100. výročí založení Československa?

Během podzimu 2018 vznikají rovnou tři knižní svazky propojující Česko a Slovensko. Prvním takovým je obrazová publikace špičkových českých a slovenských fotografů: *Česko a Slovensko – Kde domov náš...*, kterou slovem doprovází dvě osobnosti obou národů: lékař profesor Pavel Pafko a herečka profesorka Božidara Turzonovová. Půjde o velké vyznání kráse a hodnotám obou našich zemí a národů.

☛ Sestru Janu Lapšanskou z kláštera v Lubici u Kežmarku mají děti velmi rády.

Druhou naší „československou“ knihou vycházející na podzim 2018 je životní zpověď vzácné slovenské řeholnice Jany Lapšanské, která se letos ve fyzické i mentální svěžesti dožila 93 let. Tato žena na vlastní kůži prožila hrůzy padesátých let spojené s nucenou internací a navzdory tomu na 40 let za komunistické totality, nedobrovolně strávené na českém území, vzpomíná s láskou. Vzpomínky sestry Jany odkrývají mnohé z duší obou národů – Slováků i Čechů a jsou mimořádně zajímavým nahlédnutím pod pokličku řeholního života za posledních více než 70 let. Sestra Jana nikdy nepočítala, že deník, který si celoživotně vedla, jednou na sklonku svého života „odtajní“, aby tak mohla svědčit o velkých Pánových činech.

Třetím naším československým titulem je nová knížka slovenského kněze Mariána Kuffy, který určitě nepotřebuje

velké představování. Že se tento člověk již 26 let věnuje pastorační práci bezdomovců a všech potřebných lidí na okraji společnosti, to je o P. Kuffovi známé. Také to, že je vynikajícím kazatelem a vypravěčem. Nová je ale skutečnost, že zhruba od podzimu 2017 P. Marián Kuffa aktivizuje slovenskou veřejnost proti zavádění genderových principů, které jsou v ostrém protikladu s křesťanskou morálkou, do zákonodárství a institucí, například škol. Pochopitelně, že podobná situace je i v České republice, jen zde zatím nemáme „celebritu“, která by prapor tohoto spontánního sebezáchovného postoje, podobně jako „slovenský Vinnetou ze Žakovců“ pozvedla. A tak se zatím inspirováme na Slovensku.

Jako čtvrtý titul související se 100. výročí založení Československa nám letos na konci srpna vyšla kniha *Lipová alej* s podtitulem *Příběh volyňských Čechů*. Popisuje osudy lidí z dnes již neexistující vesničky Lypyny, které z vyprávění pamětníků zaznamenal můj synovec Jan Leschinger, jehož babička právě z Volyně přišla v roce 1945 zpátky do Čech.

77 Jaké další vaše tituly letos ještě vyšly nebo vyjdou?

V lednu 2018 se v kinech objevil film Otakára Schmidta a Jany Studničkové *Alenka v zemi zázraků* (Jesupraguefilm, 2018). Jeho literární předloha vznikla již před 12 lety a my ji souběžně s filmem uvedli na trh v knižní podobě. Jedná se o vyprávění dospělé ženy, která se vrací do svého dětství a jako desetileté děvče pozoruje okolní svět a snaží se ve své

dětské hlavě vše srovnat a pochopit. Neustále jí však, podobně jako kdysi svatému Augustinu, cosi chybí: Naše srdce je neklidné, dokud nespočine v Tobě...

Na jaře jsme vydali dotisk malé knížečky *Řeka Kristovy milosti* z edice Krátká duchovní četba. Jedná se o skutečné svědectví žijícího františkánského terciáře Honzy Poštáka Pospíšila z Kutné Hory o jeho boji s leukémií, během něhož se ocitl v klinické smrti. Tento titul jsme také vydali ve slovenštině. V květnu vyšel čtvrtý svazek ediční řady Historie psaná skutečnými osudy, kniha *Díky daru života* s podtitulem Lékařka z Dražanské vrchoviny vzpomíná. Během září vychází nová kniha pro dětské čtenáře od Hynka Schustera *Příběhy z půdy* naplněná velkou spoustou dobrodružných příběhů. Pro křesťanské čtenáře je také určena kniha *Svatost ve světě* přibližující svaté a blahoslavené františkánské terciáře z celého světa.

77 Zmínili jste, že se Flétna věnuje i vydávání cestopisů. Platí to i letos?

Více než v minulých letech. Zmiňme letošní cestopisné novinky: litomyšlský varhaník Petr Jiříček sepsal své tři cyklopoutě do svazku *Na kole z Litomyšle*. Miroslava Jetelinová ze Šlapanic u Brna ze všeho nejráději podniká poutní a poznávací zájezdy. Je jakousi žijící encyklopedií dostupných destinací v dosahu evropského kontinentu a své pozoruhodné postřehy sepsala do knihy *Vymanit se z každodennosti*. Beskydskému chatari z „poutní hory“ Malá Prašivá Martinu Stillerovi vychází novinka *Evropou na kole* a poslední nový cestopis je od Františka Šestáka z Blatné: *Na kole podél železné opony*.

77 Všechny tituly, které zmiňujete, jsou samy o sobě tématy na rozsáhlejší představení čtenářské veřejnosti. Nepřemýšlel jste o něčem takovém?

Letos již potřetí pořádáme v listopadu jakousi slavnost Nakladatelství a Knihkupectví Flétna – Svatomartinské knižní dny, které jsou právě takovým setkáním čtenářů s autory našich knih. Výčet naší letošní produkce je dost obsáhlý a dává tušit, že půjde o zajímavou akci. Jednáme o účasti P. Mariána Kuffy, prof. Božidary Turzonovové, Prof. Pavla Pafka, svoji přítomnost na sobotním programu naopak již potvrdil doktor Ondřej Krajňák, do roku 2017 předseda Ústavu paměti národa v Bratislavě, autor předmluvy do knihy o sestře Janě Lapšanské. Čtenáři a návštěvníci Svatomartinských knižních dnů se můžou těšit i na další velmi zajímavé hosty nějakým způsobem spjaté s knihami Nakladatelství Flétna. Tématu křesťanské literatury je na této akci věnována sobota 17. listopadu 2018, přičemž od 14 hodin až do večera jde o spontánní setkání křesťanů včetně mše svaté, přednášek, večera chval a svědectví víry i nezbytného občerstvení po mši svaté (agapé). Všichni jste k nám 17. 11. 2018 do kulturního domu v Orlickém Podhůří – Říčkách srdečně zváni!

Pavel J. Sršeň)

Sázava má novou katolickou kapli

Šest tisíc brigádnických hodin odpracovali farníci, místní obyvatelé a jejich přátelé na stavbě nové katolické kaple Panny Marie Karmelské v Sázavě u Velkých Losenic. V neděli 16. 9. se všichni dočkali jejího vysvěcení.

Zásluhou P. Daniela Koláře, starosty Sázavy Františka Ledvinky a spolku Karmel Sázava započaly v květnu 2016 stavební práce a zhotovily se základy pro budoucí kapli na pozemku, který k tomuto účelu darovala rodina Uttendorfských ze Sázavy, aby po dvou letech usilovné práce královéhradecký biskup Jan Vokál sázavskou kapli ve tvaru lodi uvedl do života církve. „Sázavská kaple Panny Marie Karmelské je služebně nejmladší českou kaplí. Dříve stavěli chrámy majetní lidé a starali se o ně. Dnes mně naplňuje radostí a hrdostí, že se i v současných podmínkách podařilo vybudovat tuto nádhernou kapli, a to především s přispěním většinou nemajetných lidí“, zdůraznil hned na začátku slavnosti biskup Jan Vokál.

Mezi pozvanými hosty nechyběl ani sázavský rodák, pražský pomocný biskup Zdenek Wassebauer: „Kaple by tady dnes nestála nebýt místních pracovitých lidí. Já už nemám možnost často ve zdejších kraji pobývat. Ale když už tady přece jen sloužím mši svatou a podávám eucharistii věřícím do rukou, nemohu si nevšimnout těch upracovaných, mozolnatých rukou. A tato nová kaple byla postavena díky lidem, kteří tady pracovali vlastníma rukama. Přeji této kapli, aby nikdy nezůstala bez lidí, opuštěná, aby nikdy nezačala chátrat. A s jakým nasazením byla postavena místními lidmi, tak ať září dál nejen svým vnějším, ale přítomností lidí, kteří do ní budou přicházet pro povzbuzení a nové světlo“.

Podle starosty Františka Ledvinky byly do současné doby postaveny více než tři miliony korun. Budou však podle něho třeba další finance na vybavení sakristie, lavice do kaple a na pořízení zvonu. Autorkou návrhu kaple ve tvaru lodi je mladá architektka Šárka Ledvinková. Varhany navrhl a postavil sázavský varhanář Jan Karel a poprvé je v neděli při koncertu rozezněl diecézní organolog Václav Uhlíř. Celý objekt, včetně přilehlého sociálního zařízení je bezbariérový.

Nově vzniklý areál je tak připravený přijmout stovky poutníků najednou, tak jako tomu bylo nyní, kdy se jich do malé vesničky na Vysočině sjelo na šest set.

Pavel J. Sršeň)

☛ Biskup Jan Vokál přijal z rukou sázavského starosty zakládací listinu, klíč od kaple, kolaudační rozhodnutí ke kapli Panny Marie Karmelské.

Dopis národního ředitele Papežských misijních děl k Misijní neděli 21. října 2018

Přečtěte při všech bohoslužbách 28. neděle v mezidobí dne 14. října 2018

Drazí bratři a sestry,

protože se přiblížila Misijní neděle, kdy se na přání Sv. otce všichni věřící spojují ve společném úsilí na podporu celosvětových misí, chci Vás pozdravit a upřímně Vám poděkovat za vaši pomoc v uplynulém roce. Při nedávné cestě za knězem a misionářem z naší země do Mexika jsem měl možnost navštívit farnost, jejíž rozloha je srovnatelná s naší jednou diecézí. Překvapilo mě, že tak velké území mají na starosti pouze dva kněží, a to jednomu z nich je přes 70 let. Do mnoha míst se nedostanou ani jednou za měsíc! Obrovské vzdálenosti do místních společenství překonávají pěšky, autem nebo lodí za neustálého vedra. My si jen těžko dokážeme představit život v takových podmínkách. O to krásnější je skutečnost, že právě vy jste svými dary pomohli ulehčit jejich těžký život v misiích, některým lidem jste umožnili vzdělání nebo přispěli k důstojnějšímu životu v jejich společenství. Vaše modlitby, osobní oběti i dary jsou konkrétní pomocí, kterou vám jistě nezapomenou, a Bůh vám odplatí odměnou nevyčíslitelnou.

Mám radost z toho, že díky vaší loňské štědrosti můžeme pomoci chudým lidem v pěti zemích tří kontinentů částkou více než 14 milionů korun. Díky vaší pomoci jsme přispěli do celosvětové „pokladnice“, ze které Papežské misijní dílo šíření víry podpořilo pastorační projekty, katechisty, stavby a opravy kostelů a kaplí, řeholní kongregace a diecézní organizace v misijních oblastech, kteří to nejvíce potřebují.

Během oslavy loňského Světového dne misí papež František vyhlásil Mimořádný misijní měsíc říjen 2019, kterému dal téma: „Pokřtěni a posláni.“ Téma zdůrazňuje, že povolání k misiím dostal každý pokřtěný. Misie znamená pohyb těch, kdo jsou vysláni, i těch, kdo přijímají jejich poselství. Poslaný jde, aby přinášel druhým Spasitele, jeho evangelium i jeho lásku. Kdo plní toto poslání, roste ve svatosti a stává se svědkem svatosti, která dává světu život a krásu. K tomu je povolán každý z vás.

„Srdečně vás povzbuzuji, abyste chápali přípravnou fázi k Mimořádnému misijnímu měsíci v říjnu 2019 jako ohromnou příležitost k obnově misijního odhodlání po celé církvi. Nebojte se nových věcí, které pocházejí od ukřižovaného a vzkříšeného Pána. Buďte ve svých misiích směli a odvážní, vždy spolupracujte s Duchem Svatým ve spojení s Kristovou církví“ říká papež František a já se k této výzvě ze srdce připojuji.

Ať Vás všechny provází Duch Svatý a ochraňuje Panna Maria, Královna apoštolů.

Za Vaši letošní štědrost při misijní sbírce Vám děkuje a ze srdce Vám i Vaším blízkým žehná

Národní kancelář Papežských misijních děl v ČR

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec
Králové, tel. 604 838 882
Diecézní ředitelka PMD:
Mgr. Bronislava Halbrštátová,
bronislava.halbrstatova
@seznam.cz, tel. 731 598 992
pmd@missio.cz
www.facebook.com/
PapezskaMisijniDila
www.missio.cz

jáhen Leoš Halbrštát)
národní ředitel Papežských misijních děl v České republice

Paní Marie s láskou a vůlí

Optimistická paní Marie je vděčná za pomoc Charity. Na snímku s pečovatelkou Kateřinou z pardubické Charitní pečovatelské služby.

Z očí i úsměvu paní Marie je znát, že přes všechny životní těžkosti je ráda na světě, má radost z všedních maličkostí a je vděčná za lidi kolem sebe. Narodila se ve válce, v níž přišla o tatínka, který jako vlakvedoucí pomáhal partyzánům na Vysočině. Vozil jim potraviny a léky od své ženy z nemocnice. Později peníze, které jako sirotek po bojovníkovi proti fašismu malé dítě dostalo, znehodnotila na vázaném vkladu komunistická měnová reforma.

Na měšťance v padesátých letech jako jedna z mála chodila na náboženství k rosičkému panu faráři, kterého měla moc ráda. V dětství paní Marie hrála dokonce ve filmu, v detektivce *Expres z Norimberka*. Později se vyučila prodavačkou a říká: „Celý život jsem dělala v krámě, lítala jak fretka a všechno jsem chtěla mít akorát...“ Vůle a energie paní Pokorné i dnes rozhodně nechybí. Ve svém profesním životě se musela vypořádávat

s mnohými výzvami jako vedoucí odborné prodejny s elektrem, mistrová učňů a po revoluci jako majitelka specializované prodejny pro rybáře a modeláře. S těmi si v obchodě užila i legraci.

Celý život byla vstřícná a milá k lidem kolem sebe. Ve svém soukromém obchodě zaměstnala učně se zdravotním postižením, nad kterým držela mateřskou ochrannou ruku. Vážila si zákazníků, jež viděla vyrůstat z desetiletých kluků v muže, kteří si k ní později přicházeli vybírat vláčky už s vlastními dětmi. I paní Marie má radost ze svých úspěšných vnoučat, které zřejmě podědily její poctivý přístup k životu. Sama ještě jako penzistka nezháhala a byla provozní dvou restaurací, a jak říká, nikdo si na ní nepřišel a vše muselo být v pořádku.

Dnes se paní Marie, s vůlí a optimismem, vypořádává se zdravotními omezeními.

Kvůli problémům s kyčelními klouby, které lékaři navíc vzhledem k srdeční nemoci nemohli operovat, se obtížně pohybuje. Přesto se snaží být co nejvíce soběstačná, sama si uvaří a je zároveň vděčná za pomoc mladých sousedů i jejich dětí a pardubické Charity.

O Charitní pečovatelské službě říká: „*To musíte napsat, že jsem spokojená, že líp jsem si nemohla vybrat a že to stárí je hned veselejší, když takovýhle holky přijdou...*“ Pečovatelky, které jí pomáhají s koupáním, úklidem a nákupy má, jak sama říká, jako další rodinu. „*Cokoli od těch děvčat potřebujete, tak oni vám zrychtou. Přijdou, potěšej vás i v těžkejch chvílích*“, říká paní Marie a dívá se přítom na andělíčka od pečovatelky Katky.

Více též na www.pardubice.charita.cz.

Text a foto: Jan Lohynský

(AKTUALITY)**Šestnáct nových aut se rozjelo rovnou do práce**

Havlíčkův Brod: Oblastní charita Havlíčkův Brod v pátek 7. září slavnostně převzala šestnáct nových aut do terénních sociálních služeb. Na každodenní profesionální péči ve svých domácnostech jsou odkázány stovky lidí a o tyto služby je velký zájem. Díky novým vozidlům, které mohly být pořízeny díky dotaci z Evropské unie a také z výtěžku Tříkrálové sbírky 2018, bude teď výrazně snadnější za klienty dojet i do vzdálenějších obcí.

Slavnostní předání vozů se uskutečnilo v areálu firmy Pross Reklama. Na cestu jim požehnal vikář Mgr. Oldřich Kučera a pracovníkům Charity popřál šťastné kilometry bez nehod i spokojené klienty. Na nová auta se přišli podívat i starosta města Mgr. Jan Tecl, MBA a místostarostka Ing. Ivana Mojžysková.

Z místa předání rovnou do práce si je odvezli pracovníci Střediska rané péče, Centra osobní asistence, Charitní pečovatelské služby, Domácí hospicové péče a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Šipka při havlíkobrodské Charitě. „*Děkuji všem, kteří se na tomto projektu podíleli. Věřím, že nová auta našim pracovníkům a klientům budou dobře a dlouho sloužit,*“ uvedla ředitelka havlíkobrodské Charity Ing. Kateřina Svobodová. Více na www.hb.charita.cz.

Aneta Slavíková, red. kráceno)

Hradecké Dny ukrajinské kultury letos poprvé zavítaly i do Rychnova

Hradec Králové: Ukrajinci, kteří tvoří jednu z nejpočetnějších menšin v Česku, už po šesté v září prezentovali svou kulturu v Hradci Králové a v Královéhradeckém kraji. Poprvé se Ukrajina představila také v Rychnově nad Kněžnou. Podzimní přehlídku umění a folklóru této nám blízké země uspořádaly Integrační centrum pro cizince hradecké Diecézní charity a Regionální ukrajinský spolek ve východních Čechách ve spolupráci s Magistrátem města Hradec Králové, Královéhradeckým krajem a Velvyslanectvím Ukrajiny v ČR.

Akci odstartoval malířský plenér, který byl zahájen 5. září v Železnici u Jičína. Bezmála desítky ukrajinských výtvarníků malovala v Hradci a okolí. Letošní téma bylo „100. výročí ukrajinské diaspory u nás a také Československa“, nicméně pro mnohé bylo velkou inspirací samotné město a jeho atmosféra. Originální obrazy umělců z Ukrajiny byly pak od 11. září vystaveny v hradecké Restauraci Hnízdo snů a vernisáže se zúčastnily i významné osobnosti.

Rodinám s dětmi byly určeny workshopy s ukrajinskými malíři v Integračním centru. Účastnice prvního z nich malovaly portrét technikou Alfonse Muchy pod vedením umělce Oleksandra Vutianova v pátek 7. září a ze svých výtvarů měly upřímnou radost.

(Workshop s malířem Vutianovem z Ukrajiny: Co portrét, to originál! Foto: Jana Karasová

Nejvíce je zaujala práce s barvami a zdokonalily se v kompozici. Také malíř Vutianov, který přijel do Hradce poprvé, ocenil jejich snahu i nápaditost. Na workshopu 8. září se zase malovalo zátiší olejomalbou s oblíbenou výtvarnicí Yulií Balabuchovou.

Novinkou byl Den Ukrajiny v Rychnově nad Kněžnou, který 9. září hostil zdejší Sál Společenského centra. Návštěvníci si chválili bohatý hudební i taneční program, děti se učily tvořit a tančit v rámci dílniček, nechyběla ani soutěž a ukrajinské ochutnávky. Na tradičním koncertu „Hudba mého srdce“ 22. září v hradeckém Adalbertinu se představil ukrajinský folklór. Celou akci završila setkání s literaturou v Restauraci Hnízdo snů, 25. září literární večer Hradecký podzim a 26. září autorský workshop „Terapie básněmi“ s ukrajinskou spisovatelkou Oksanou Stohnijovou. Více na www.cizincihradec.cz.

Projekt Integrační centrum pro cizince AMIF/10/02 je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu Ministerstva vnitra ČR.

Jana Karasová)

**Diecézní katolická charita Hradec Králové
vyhlašuje výběrové řízení na obsazení místa**

**ředitel/ředitelka
Oblastní charity Havlíčkův Brod**

Požadavky: VŠ/SŠ vzdělání, manažerské a organizační schopnosti, bezúhonnost.

Strukturovaný životopis s uvedením dosažené kvalifikace, zkušeností, dovedností a motivace k práci v charitní organizaci, dále doporučení duchovního správce zašlete nejpozději **do 15. 10. 2018** na adresu: Diecézní charita Hradec Králové, Velké náměstí 37, 500 01 Hradec Králové. Obálku označte nápisem „**VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ**“.

Každý dobrý skutek pomáhá

Pomalu se opět blíží termín Tříkrálové sbírky. Přípravy se už rozbíhají. Tuto úspěšnou akci Charity Česká republika podporují i významné osobnosti. Na fotce poslanec Pavel Bělobrádek, který v Náchodě chodí jako vedoucí skupinky pravidelně již mnoho let. Čas si udělal i v době svého působení ve vládě.

Pan poslanec a předseda KDU-ČSL významně podporuje i Domov sv. Josefa pro nemocné roztroušenou sklerózou v Žirči, který provozuje Oblastní charita Červený Kostelec. Pokud letos ve volbách uspěje a stane se na Náchodsku a části Hradecka senátorem, na jeho místo v poslanecké sněmovně postoupí současná náměstkyně primátora Hradce Králové a bývalá ředitelka hradecké Oblastní charity Anna Maclová, která stála u zrodu Tříkrálové sbírky v krajském městě.

Děkujeme všem za pomoc a podporu

Rádi bychom touto cestou poděkovali všem, kdo podporují činnost **Sociálně terapeutické dílny Slunečnice** při Farní charitě Dvůr Králové nad Labem, kde se klienti s lehkým nebo středně těžkým mentálním postižením učí běžným pracovním návykům a dovednostem. Děkujeme všem dárcům za finanční a materiální podporu, kterou nám poskytli. Díky pořadu České televize, byla naše služba v lednu 2018 v rámci Tříkrálové sbírky prezentována i v médiích, což výrazně zvýšilo povědomí o naší činnosti. Veškerého zájmu široké veřejnosti si velice vážíme. Každá zpětná vazba je pro nás velkým povzbuzením.

vedoucí Mgr. Kateřina Hlaváčková)

(KALENDÁŘ NA ŘÍJEN A LISTOPAD

Červený Kostelec

■ 6.–12. 10. Výstava Šikovné ruce a otevřená srdce pro hospic

Výstavní síň MÚ, nám. TGM 120. Prodejní výstava darovaných výrobků. Vernisáž 5. 10.

■ 11. 10. Divadlo Víti Marčička

Divadlo J. K. Tyla od 19 hod. Benefiční představení „O holčičce, která se ještě nenarodila“. Z výtěžku bude obnoveno vybavení kuchyně Hospice Anežky České.

Více na www.hospic.cz.

■ 10. 11. X. charitní ples

Sokolovna od 20 hod. K tanci a poslechu hraje kapela Relax Band. Občerstvení a bohatá tombola. Pořádá Oblastní charita Červený Kostelec.

Více na www.ochck.cz.

Dvůr Králové nad Labem

■ 16. 10. Václav Hudeček a Barocco Sempre Giovane

Hankův dům od 19 hod. Výtěžek benefičního koncertu podpoří služby Osobní asistence a Domácí péče pořadající Farní charity Dvůr Králové n. L. Předprodej: tel. 499 320 110.

Více na www.dk.charita.cz.

Holice

■ 18. 10. Svět indických dětí

Rodinné a vzdělávací centrum Holoubek od 16 do 18 hod., Dudychova 782. Beseda a výstava fotografií z projektu Adopce na dálku Diecézní charity HK v Indii.

Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

(VZDĚLÁVÁNÍ

■ Seminář „Motivace pracovníků poskytovatelů sociálních služeb“

13. 11. 2018, lektor: PhDr. Markéta Greplová, rozsah: 8 hodin, akreditace MPSV

■ Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách

leden–květen 2019

Pořádá Háčko Červ. Kostelec (Manž. Burdychových 245). Info a přihlášky na <http://hacko.ochck.cz/vzdelavani>.

Výsledky sbírky na Charitu ve farnostech královéhradecké diecéze z neděle 24. 6. 2018*

Farnost	Kč	Farnost	Kč	Farnost	Kč	Farnost	Kč
Běstvina	1 480	Hořice v Podkrkonoší	5 476	Mikulovice	780	Střítež	1 130
Bohdaneč u Zbraslavic	570	Hoříčky	677	Mladé Bříště	957	Studnice	1 628
Bohuslavice nad Metují	4 040	HK - Kukleny	4 955	Mladočov	6 990	Svatý Kříž	918
Bojanov	3 170	HK - Nový Hradec Král.	3 492	Morašice u Litomyšle	2 592	Světlá nad Sázavou	6 200
Borohrádek	1 332	HK - Pražské předměstí	13 000	Náchod	14 829	Svratka	3 229
Borová	4 463	Hradec Králové I	13 402	Nasavrky	4 600	Šlapanov	373
Boušín	2 350	HK I - kostel P. Marie	12 410	Nížkov	11 444	Štoky	613
Brandýs nad Orlicí	1 150	Hrochův Týnec	6 933	Nová Paka	8 750	Teplice nad Metují	411
Broumov	2 501	Hronov	4 983	Nová Ves u Chotěboře	460	Trutnov I	5 392
Bykáň	720	Humpolec	4 943	Nové Hrady u Skutče	3 270	Trutnov II – Hor. St. Město	2 782
Bystré u Poličky	6 051	Chlumec nad Cidlinou	2 050	Nové Město nad Metují	9 458	Trutnov III - Poříčí	633
Bystré v Orlic. horách	3 580	Chotěboř	4 297	Nový Bydžov	2 772	Třebechovice p. Orebem	5 475
Bystřec	780	Chotusice	2 750	Nový Hrádek	5 479	Třebonín	610
Býšť	2 800	Chrast u Chrudimě	2 150	Ohaře	2 400	Třebosice	472
Cerekvice nad Loučnou	1 130	Chroustovice	1 500	Ostřetín	340	Týnec nad Labem	928
Čachotín	2 670	Chrudim	14 490	Pardubice	17 038	Týniště nad Orlicí	702
Čáslav	4 594	Chvalkovice	212	Pohled	550	Uhelná Příbram	323
Častolovice	1 120	Jablonné nad Orlicí	6 048	Polička	12 506	Úpice	4 170
Čenkovice	1 435	Janské Lázně	3 965	Polná	14 930	Úsobí	1 053
Černíkovice	2 350	Jaroměř I	2 380	Proseč u Skutče	7 796	Ústí nad Orlicí	12 134
Černilov	3 500	Jičín	7 778	Předhradí	3 990	Vamberk	2 126
Červené Janovice	1 280	Jiřice	832	Přibyslav	11 784	Včelákov	580
Červený Kostelec	19 231	Josefov	1 021	Radhošť	760	Vežvanovice	1 430
Česká Bělá	4 357	Kaliště	382	Raná	2 500	Velká Losenice	3 642
Česká Skalice	4 564	Kameničky	19 221	Rokytnice v O. h.	2 510	Velké Poříčí	2 517
Česká Třebová	7 579	Knířov	595	Ronov nad Doubravou	4 334	Vilémov u Golč. Jeníkova	417
České Libchavy	1 100	Konárovice	300	Rosice nad Labem	1 625	Vitkovice v Krkonoších	1 000
České Meziříčí	797	Korouhev	1 558	Rtyně v Podkrkonoší	2 082	Voděrady	2 013
Číbuz	1 400	Kostelec nad Orlicí	6 010	Rudoltice	595	Vojslavice	300
Číhošť	2 150	Králíky II	3 550	Rybná nad Zdobnicí	697	Vraclav	520
Damník	1 120	Krucemburk	11 300	Rychnov nad Kněžnou	3 471	Vrbatův Kostelec	1 200
Dašice	430	Křížlice	380	Řetová	1 590	Vrchlabí	7 795
Dlouhá Třebová	1 450	Kutná Hora	10 050	Sádek	5 392	Všestary	2 050
Dolní Čermná	9 177	Kutná Hora - Sedlec	12 000	Sales. str. mládeže	4 628	Výprachtice	750
Dolní Dobrouč	2 578	Lanškroun	7 956	Sebranice u Litomyšle	10 000	Vysoké Chvojno	1 350
Dolní Krupá	3 307	Lázně Bělohrad	1 404	Seč	1 213	Vysoké Mýto	9 353
Dolní Libchavy	2 200	Ledeč nad Sázavou	6 028	Senožaty	545	Zámorsk	700
Dolní Újezd	6 107	Letohrad	17 525	Sezemice	2 340	Zámorsk - Slatina	950
Havlíčkova Borová	2 899	Libčany	550	Skála	1 595	Zbraslavice	709
Havlíčkův Brod	4 202	Libřice	550	Skuhrov u Havl. Brodu	450	Zbýšov v Čechách	5 505
Heřmanův Městec	4 500	Licibořice	1 807	Skuteč	6 265	Žamberk	6 585
Hlinsko	16 755	Lično	1 150	Slatina nad Zdobnicí	598	Ždírec	2 303
Holice	3 050	Lipnice nad Sázavou	405	Slatiňany	5 796	Železnice	2 500
Horní Heřmanice	870	Litomyšl	15 943	Slavoňov	1 489	Želiv	2 396
Horní Jelení	1 782	Lovčice	340	Solnice	1 600	Žiželice	1 336
Horní Roveň	1 510	Lučice	1 912	Sopotnice	1 040	Žumberk	221
Horní Štěpanice	1 457	Malé Svatoňovice	1 618	Sopoty	1 000	CELKEM	717 170

Poznámky: *V tabulce jsou uvedeny výsledky sbírky na Charitu ve farnostech, které zaslaly její výtěžek do 6. 9. 2018. Informace: Marcela Hledíková – tel. 495 063 135.

Darované finanční prostředky budou použity na podporu činnosti Diecézní katolické charity Hradec Králové, která zajišťuje metodické vedení Charit v královéhradecké diecézi a také realizuje vlastní projekty pomoci, jako jsou: Adopce na dálku a rozvojové projekty v Indii, Dobrovolnické centrum, Půjčovna pomůcek pro nemocné nevléčitelnou Huntingtonovou chorobou a projekty na pomoc cizincům a uprchlíkům.

Děkujeme všem dárcům za příspěvek a podporu charitní činnosti a také všem duchovním správcům za spolupráci a pozornost, kterou sbírce ve svých farnostech věnovali.

Přijměte srdečné pozvání na benefiční koncert pro Domov sv. Josefa

AltanTrio / folk Jaroměř 2JAJA / folk Jaroměř

6.10.2018 od 18:00 Kostel sv. Jakuba v Jaroměři

Akci pořádá
Areál Žireč

www.AREALZIREC.cz

Pomáhejte s námi podpořit dobrou věc

Posílí DMS a pomoz

DMS DOMOVJOSEF 30

DMS DOMOVJOSEF 60

DMS DOMOVJOSEF 90

Posílí trvalou DMS a pomoz

DMS TRV DOMOVJOSEF 30

DMS TRV DOMOVJOSEF 60

DMS TRV DOMOVJOSEF 90

na telefonní číslo **87 777**

Cena DMS je 30, 60 nebo 90 Kč, Domov sv. Josefa obdrží 29, 59 nebo 89 Kč
Více informací a postup zrušení trvalé DMS na www.darcovskasms.cz

Domov sv. Josefa

- 1 poslání • 5 cílů • 480 pobytů ročně •
- 18 937 hodin rehabilitace za rok •

Areál Žireč
Žireč 1,
544 04 Dvůr Králové nad Labem
+420 731 144 897
+420 491 610 569
info@arealzirec.cz
www.arezirec.cz

PROJEKT OBLASTNÍ CHARITY ČERVENÝ KOSTELEČ
NA PODPŮRU DOMOVA SV. JOSEFA.

POMÁHÁME NEMOCNÝM ROZTROUŠENOU SKLERÓZOU
ŽÍT SMYSLUPLNÝ ŽIVOT.

POMÁHEJTE S NÁMI.

#arealzirec

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

XIV. ROČNÍK
MEZINÁRODNÍHO
VARHANNÍHO FESTIVALU

Zdeňka Pololáníka

SLAVÍME 100 LET REPUBLIKY S VARHANNÍ HUDBOU

29. 9. 2018

PO STOPÁCH ROMANTISMU OD NĚMECKA K POBALTÍ A SEVERU

CHRISTIAN-MARKUS RAISER (VARHANY) (DE)

Skladby autorů: F. Mendelssohn-Bartholdy, A. F. Hesse,
A. Karindi, G. Muschel, Z. Pololáník, M. Reger

ČESKÁ TŘEBOVÁ, KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO

ZAČÁTEK V 19.00 hod. / VSTUPNÉ: 150,- Kč, předplatitelé KPH, studenti a senioři 75,- Kč

6. 10. 2018

STO LET ČESKÉ VARHANNÍ HUDBY

MICHAL HANUŠ (VARHANY) (CZ)

Skladby autorů: P. Eben, O. Mácha, B. Martinů, Z. Pololáník

ČESKÁ TŘEBOVÁ, KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO

ZAČÁTEK V 19.00 hod. / VSTUPNÉ: 100,- Kč, předplatitelé KPH, studenti a senioři 50,- Kč

13. 10. 2018

POCTA ZDEŇKU POLOLÁNÍKOVÍ

Beseda s mistrem Zdeňkem Pololáníkem

OD 18.00 hod. ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST, DĚKANSTVÍ ČESKÁ TŘEBOVÁ

Koncert

JANA KUBOVÁ-POLOLÁNÍKOVÁ (VARHANY) (CZ)

VOKÁLNÍ KVARTET QVOX, um. vedoucí TOMÁŠ KREJČÍ (ZPĚV) (CZ)

Skladby autorů: Z. Pololáník, spirituály

ČESKÁ TŘEBOVÁ, KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO

ZAČÁTEK V 19.00 hod. / VSTUPNÉ: 100,- Kč, předplatitelé KPH, studenti a senioři 50,- Kč

20. 10. 2018

VARHANY PRO ČTYŘI RUCE A ČTYŘI NOHY NA ČESKÉ NÁRODNÍ MOTIVY

VIKTOR DAREBNÝ & MICHAL HANUŠ (VARHANY) (CZ)

Skladby autorů: A. Dvořák, C. Franck, J. Klíčka, J. K. Kuchař, Z. Pololáník

ČESKÁ TŘEBOVÁ, KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO

ZAČÁTEK V 19.00 hod. / VSTUPNÉ: 100,- Kč, předplatitelé KPH, studenti a senioři 50,- Kč

KULTURNÍ
CENTRUM
ČESKÁ TŘEBOVÁ

1918/2018
STO LET ČESKOSLOVENSKA

POŘADÁ KULTURNÍ CENTRUM ČESKÁ TŘEBOVÁ VE SPOLUPRÁCI S ŘÍMSKOKATOLICKOU FARNOSTÍ - DĚKANSTVÍM ČESKÁ TŘEBOVÁ MA ZA PODPORY MĚSTSKÉHO MUZEA ČESKÁ TŘEBOVÁ POD ZÁŠTITOU MINISTRA KULTURY ČR DANIELA HERMANA, HEJTMANA PARDUBICKÉHO KRAJE MARTINA NETOLICKÉHO A STAROSTY MĚSTA ČESKÁ TŘEBOVÁ JAROSLAVA ZEDNÍKA.

Zájemci o pořady KC Česká Třebová si mohou vstupenky zakoupit online prostřednictvím internetu na internetové stránce KC - www.kcct.cz. Fyzicky si je mohou zakoupit na Informačním centru Česká Třebová, tel. 465 500 211. Rezervované vstupenky vyzvednete nejpozději do 24 hodin, poté bude rezervace automaticky zrušena!